

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Вељка Млађеновића бб
Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341
E-mail: sgrs.redakcija@slglasnik.org
sgrs.oglasi@slglasnik.org
sgrs.finansije@slglasnik.org
sgrs.online@slglasnik.org

Петак, 18. јул 2014. године
БАЊА ЛУКА

Број 63 Год. XXIII
www.slglasnik.org

Жиро рачуни: Нова банка а.д. Бања Лука
555-007-00001332-44
НЛБ Развојна банка а.д.
Бања Лука 562-099-00004292-34
Sberbank а.д. Бања Лука
567-162-10000010-81
UniCredit Bank а.д. Бања Лука
551-001-00029639-61
Комерцијална банка а.д. Бања Лука
571-010-00001043-39
Нуро-Alpe-Adria Bank а.д. Бања Лука
552-030-00026976-18

903

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПРЕКРШАЈИМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Проглашавам Закон о прекршајима Републике Српске, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Тридесет петој сједници, одржаној 2. јула 2014. године, а Вијеће народа 14. јула 2014. године констатовало да усвојеним Законом о прекршајима Републике Српске није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-3503/14
15. јула 2014. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Милорад Долик, с.р.

ЗАКОН

О ПРЕКРШАЈИМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ГЛАВА I

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Закона
Члан 1.

Овим законом уређују се: појам прекршаја, услови за прописивање прекршаја и прекршајних санкција, прекршајна одговорност, прекршајни поступак и поступак извршења прекршајних санкција.

Појам прекршаја
Члан 2.

(1) Прекршаји су противправна дјела која представљају кршење јавног поретка или прописа о економском и финансијском пословању утврђена законом или другим прописом, за која су одређена обиљежја и за која су прописане санкције.

(2) Није прекршај оно дјело које је, иако садржи обиљежја прекршаја прописана законом или другим прописом, у занемарљивој мјери опасно због свог малог значаја и због незнатности или одсутности штетних посљедица.

(3) Дјело је малог значаја ако на то указују његова приroda, тежина, околности под којима је почињено, низак сте-

пен одговорности починиоца или његове личне особине, а не постоји потреба да починилац буде кажњен.

Начело одговорности и законитост у прописивању
прекршаја и прекршајних санкција
Члан 3.

Никоме не може бити изречена прекршајна санкција ако није одговоран за почињени прекршај, ако то дјело прије него што је било извршено није било законом, или на закону заснованом пропису одређено као прекршај и за које законом или другом на закону заснованом пропису, није прописано којом врстом и висином санкције починилац прекршаја може бити кажњен.

Прописивање прекршаја
Члан 4.

(1) Прекршаји и прекршајне санкције могу се прописивати законом, уредбом или одлуком Владе, одлуком скупштине града и одлуком скупштине општине.

(2) Органи овлашћени за доношење прописа о прекршајима могу прописивати само санкције предвиђене овим законом и у границама које одређује овај закон.

(3) Органи овлашћени за доношење прописа из става 1. овог члана могу прописивати прекршајне санкције само за повреде прописа које они доносе у оквиру своје надлежности утврђене уставом и законом, под условима одређеним овим законом.

(4) Орган који је овлашћен да прописује прекршајне санкције не може ово право да пренесе на друге органе.

Општа сврха прекршајних санкција
Члан 5.

Општа сврха прописивања и изрицања прекршајних санкција је сузбијање противправних дјеловања којима се угрожавају или повређују вриједности заштићене прекршајним законодавством, чиме се обезбјеђује да грађани поштују правни систем и не чине прекршаје.

Временско важење и примјена најблажег закона,
односно прописа
Члан 6.

(1) На починиоца прекршаја примјењује се закон, односно пропис који је важио у вријеме извршења прекршаја.

(2) Ако је послје извршења прекршаја измијењен закон, односно пропис, једном или више пута, примијењује се закон, односно пропис који је најблажи за починиоца.

Просторно важење закона, односно прописа
Члан 7.

(1) Овај закон важи на територији Републике Српске ако су прекршаји прописани законима и другим прописима Босне и Херцеговине, Републике Српске, градова и општина, а који су и извршени на територији Републике Српске или ако је прекршај почињен на домаћем броду или ваздухоплову док се налази ван територије Републике Српске или ако је прекршај почињен на интернету или веб окружењу када је последица наступила на територији Републике Српске или серверима провајдера у Републици Српској.

(2) За прекршај почињен у иностранству казниће се починилац прекршаја само ако је то одређено овим законом, када се може, под условом узајамности, уступити гоњење за прекршај страниој држави у којој починилац прекршаја који је страни држављанин има пребивалиште.

Забрана поновног суђења у истој ствари
Члан 8.

(1) Никоме се не може поново судити нити му може поново бити изречена прекршајна санкција за прекршај о коме је правоснажно одлучено у складу са законом.

(2) Забрана из става 1. овог члана не спречава понављање прекршајног поступка у складу са овим законом.

(3) Ако је против починиоца прекршаја потврђена оптужница због кривичног дјела којим је обухваћен и прекршај, за тај прекршај не може се покренути прекршајни поступак, а ако је поступак покренут, не може се даље водити.

(4) Против починиоца прекршаја који је у кривичном поступку правоснажно проглашен кривим за кривично дјело које обухвата и обиљежја прекршаја не може се покренути прекршајни поступак, а ако је покренут, не може се даље водити.

Права лица окривљених за прекршаје
Члан 9.

(1) Свако ко је окривљен да је починио прекршај има право да захтијева да о његовој одговорности за почињени прекршај одлучи суд у разумном року.

(2) Окривљено лице из става 1. овог члана има право да:

1) се сматра невиним док се не докаже његова одговорност у складу са законом,

2) у најкраћем року буде обавијештено, детаљно и на језику који разумије, о природи и разлогу оптужби против њега,

3) му се да одговарајуће вријеме и могућности за припрему одбране, те да буде упознато са свим правима, као и правом на ћутање,

4) се брани лично или путем браниоца по властитом избору или, уколико нема довољно средстава, да му се он обезбиди бесплатно када то захтијевају интереси правде,

5) испита или да се у његово име испитају свједоци који га терете и да се обезбиди присуство и саслушање свједока у његову корист под истим условима као и свједока који га терете и

6) добије бесплатну помоћ преводиоца ако не разумије језик који се употребљава у суду или тумача уколико је ријеч о глувонимом или слабовидом лицу.

Права задржаних лица
Члан 10.

(1) У случају да је лице лишено слободе и задржано, има право на:

1) контактирање конзуларног представника, уколико је ријеч о страном држављанину,

2) контактирање само једног лица,

3) приступ хитној медицинској помоћи уколико је то потребно и

4) да буде обавијештено о максималном броју сати или дана које као окривљени може да проведе на задржавању прије извођења на суд.

(2) У случају да лице буде лишено слободе и задржано због учињеног прекршаја, одмах ће му се уручити Документ о правима окривљених и задржаних лица.

(3) Изглед и детаљан садржај Документа о правима окривљених и задржаних лица прописује министар правде посебним правилником.

Значење израза
Члан 11.

(1) Поједини изрази употребљени у овом закону имају сљедеће значење:

1) кажњени је лице за које је установљено коначним прекршајним налогом или правоснажним рјешењем о прекршају да је одговорно за одређени прекршај;

2) овлашћени органи за покретање прекршајног поступка су:

1. надлежна министарства и други органи Босне и Херцеговине,

2. Министарство унутрашњих послова, друга министарства и инспекцијски органи Републике Српске,

3. надлежни органи јединица локалне самоуправе,

4. привредна друштва и друга правна лица која имају јавна овлашћења, а у чију надлежност спада непосредно извршење или надзор над извршењем закона или прописа којима су прописани прекршаји;

3) окривљени је правно или физичко лице против којег је покренут прекршајни поступак;

4) оштећени је правно или физичко лице које је претрпјело штету насталу чињењем прекршаја;

5) Регистар новчаних казни и прекршајних евиденција (у даљем тексту: Регистар) је база података о изреченим санкцијама, мјерама и осталим евиденцијама за прекршаје, која је прописана посебним законом и

6) интернет провајдер је свако правно лице регистровано за пружање електронских услуга, чија је дјелатност да омогући повезивање у јавно доступну глобалну пакетну податковну мрежу (интернет), а која заједно повезује рачунаре и рачунарске мреже.

(2) Граматички изрази употребљени у овом закону за означавање мушког и женског рода подразумевају оба пола.

(3) Значење израза наведених у Кривичном закону Републике Српске и Закону о кривичном поступку Републике Српске или у неком другом посебном пропису користиће се у овом закону уколико овим законом није другачије одређено и имају значење које је одређено тим законима.

Дипломатски имунитет
Члан 12.

Прекршајни поступак не може се водити нити се може изрећи прекршајна санкција против лица која уживају дипломатски имунитет.

ГЛАВА II

ИЗВРШЕЊЕ ПРЕКРШАЈА

Радња извршења прекршаја

Члан 13.

(1) Прекршај може бити извршен чињењем или нечињењем.

(2) Прекршај је извршен нечињењем када је починилац пропустио да изврши радње које је био дужан да учини.

Покушај прекршаја
Члан 14.

За покушај прекршаја починилац је одговоран само ако је то законом, односно прописом регулисано.

Вријеме извршења прекршаја
Члан 15.

Прекршај је извршен у вријеме када је починилац радио или био дужан да ради, без обзира на то када је последица наступила.

Мјесто извршења прекршаја
Члан 16.

Прекршај је извршен у мјесту гдје је починилац радио или био дужан да ради, али и у мјесту гдје је посљедица наступила.

Нужна одбрана
Члан 17.

(1) Нема прекршаја ако је радња прописана као прекршај почињена у нужној одбрани.

(2) Нужна одбрана је она одбрана која је неопходно потребна да починилац од свог добра или од добра другог одбије истовремени или непосредно предстојећи противправни напад.

(3) Починилац који је прекорачио границе нужне одбране може се блаже казнити, а ако је прекорачење учинио усљед јаке раздражености или препасти изазване нападом, може се и ослободити од казне.

Крајња нужда
Члан 18.

(1) Нема прекршаја ако је радња прописана као прекршај почињена у крајњој нужди.

(2) Крајња нужда постоји ако је прекршај почињен да починилац отклони од свог добра или добра другог истовремену нескривљену опасност која се на други начин није могла отклонити и ако при томе почињено зло није веће од зла које је пријетило.

(3) Починилац који је сам изазвао опасност из нехата или је прекорачио границе крајње нужде може се блаже казнити, а ако је прекорачење почињено под нарочито олакшавајућим околностима, починилац се може и ослободити од казне.

(4) Нема крајње нужде ако је починилац био дужан да се изложи опасности.

Сила и пријетња
Члан 19.

(1) Нема прекршаја ако је починилац поступао под дејством неодољиве силе.

(2) Починилац који је извршио прекршај под дејством силе којој се могло одољети или под дејством пријетње може се блаже казнити ако се сила и пријетња не могу сматрати нескривљеном опасношћу у смислу члана 18. овог закона.

(3) У случају из става 1. овог члана, као починилац прекршаја сматраће се лице које је примијенило неодољиву силу.

Начело опортунитета
Члан 20.

У случају нецјелисходности покретања прекршајног поступка код малолетника, као и окривљених пунољетних лица која раније нису прекршајно кажњавана и када је ријеч о најлакшим облицима прекршаја за дјела мањег значаја, суд може одлучити да се прекршајни поступак не покреће против тих лица и одбацити захтјев за покретање прекршајног поступка.

ГЛАВА III

ОДГОВОРНОСТ ЗА ПРЕКРШАЈ

Субјекти одговорности
Члан 21.

(1) За прекршај могу да одговарају: физичко лице, предузетник, правно лице и одговорно лице у правном лицу, одговорно лице у државном органу, републичком органу управе и органима јединице локалне самоуправе.

(2) Босна и Херцеговина, Република Српска, Федерација Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикт БиХ, државни органи, републички органи управе, органи и јединице локалне самоуправе и управе не могу бити одговорни за

прекршај, али законом може бити прописано да за прекршај под условима из члана 22. став 1. овог закона одговара одговорно лице.

Одговорност физичког лица
Члан 22.

(1) Физичко лице одговара за прекршај ако је у вријеме извршења прекршаја било урачунљиво и прекршај починило са умишљајем или из нехата.

(2) Ако овим законом није другачије одређено, одредбе из става 1. овог члана примјењују се и на предузетника, одговорна лица у правном лицу, државном органу, републичком органу управе или органу јединице локалне самоуправе.

Неурачунљивост, самоскривљена неурачунљивост и битно смањена урачунљивост
Члан 23.

(1) Неурачунљив починилац није одговоран за прекршај.

(2) Неурачунљив је починилац који у вријеме извршења прекршаја није могао да схвати значај свог дјела или није могао да управља својим поступцима усљед душевне болести, привремене душевне поремећености или заосталог душевног развоја.

(3) Не сматра се неурачунљивим починилац прекршаја који употребом алкохола или на други начин доведе себе у стање у коме није могао схватити значај свог дјела или није могао управљати својим поступцима ако је у вријеме када се доводио у такво стање био свјестан или је био дужан и могао бити свјестан да у таквом стању може починити прекршај.

(4) Починиоцу прекршаја чија је способност да схвати значај свог дјела или способност да управља својим поступцима била битно смањена усљед неког стања из става 2. овог члана (битно смањена урачунљивост) може се ублажити казна.

Нехат и умишљај
Члан 24.

(1) За постојање одговорности довољан је нехат починиоца ако прописом о прекршају није одређено да ће се казнити само ако је прекршај почињен са умишљајем.

(2) Прекршај је почињен из нехата када је починилац био свјестан да усљед његовог чињења или нечињења може наступити забрањена посљедица, али је олако сматрао да је може спријечити или да она неће наступити, или када није био свјестан могућности наступања забрањене посљедице, иако је према околностима и према својим личним својствима био дужан и могао бити свјестан те могућности.

(3) Прекршај је почињен са умишљајем када је починилац био свјестан свог дјела и хтио његово извршење или када је био свјестан да усљед његовог чињења или нечињења може наступити забрањена посљедица, али је пристао на њено наступање.

Стварна заблуда
Члан 25.

(1) Није одговоран за прекршај починилац који је у вријеме извршеног прекршаја био у неотклоњивој стварној заблуди.

(2) Стварна заблуда је неотклоњива ако починилац у вријеме извршеног прекршаја није био свјестан неког његовог законом или другим прописом одређеног обиљежја или је погрешно сматрао да постоје околности према којима би, да су оне стварно постојале, то дјело чиниле дозвољеним.

Правна заблуда
Члан 26.

Починилац прекршаја који је у вријеме извршеног прекршаја из оправданих разлога није знао да је то дјело забрањено може се блаже казнити или ослободити од казне.

Саизвршилаштво
Члан 27.

Ако више лица учествовањем у радњи извршења прекршаја или на други начин заједнички почине прекршај, свако од њих казниће се казном прописаном за тај прекршај.

Подстрекавање
Члан 28.

(1) Ко другог са умишљајем подстрекне да почини прекршај казниће се као да га је сам починио.

(2) Подстрекавање на извршење прекршаја сматра се нарочито: упућивање молбе, убјеђивање или наговарање, приказивање користи од извршења прекршаја, давање или обећавање поклона, злоупотреба односа подређености или зависности, довођење или одржавање лица у стању стварне или правне заблуде.

Помагање
Члан 29.

(1) Ко другом са умишљајем помогне да изврши прекршај казниће се као да га је сам починио.

(2) Помагање на извршење прекршаја сматра се нарочито: давање савјета или упутстава како да се изврши прекршај, стављање починиоцу на располагање средстава за извршење прекршаја, отклањање препрека за извршење прекршаја, као и унапријед обећано прикривање прекршаја, починиоца, средстава којима је прекршај извршен, трагова прекршаја или предмета прибављених прекршајем.

Границе одговорности саучесника
Члан 30.

(1) Саизвршилац је прекршајно одговоран у границама свог умишљаја или нехата, а подстрекач и помагач у границама њиховог умишљаја.

(2) Лични односи, својства и околности, усљед којих закон искључује прекршајну одговорност, дозвољава ослобађање од казне или ублажавање казне, могу се узети у обзир само оном извршиоцу, саизвршиоцу, подстрекачу или помагачу, код којег таква својства или околности постоје.

Одговорност правног лица
Члан 31.

(1) Правно лице је одговорно за прекршај почињен радњом или пропуштањем дужног надзора органа управљања или одговорног лица или радњом другог лица које је у вријеме извршења прекршаја било овлашћено да поступа у име правног лица.

(2) Правно лице је одговорно за прекршај и када:

1) орган управљања донесе противправну одлуку или налог којим је омогућено извршење прекршаја или одговорно лице нареди лицу да изврши прекршај и

2) физичко лице изврши прекршај усљед пропуштања одговорног лица да над њим врши надзор или контролу.

(3) Под условима из става 2. овог члана правно лице може да одговара за прекршај и када:

1) је против одговорног лица прекршајни поступак обустављен или је то лице ослобођено од одговорности, у складу са одредбама члана 181. овог закона и

2) постоје правне или стварне сметње за утврђивање одговорности одговорног лица у правном лицу или се не може одредити ко је одговорно лице.

(4) Одговорност физичког или одговорног лица у правном лицу за почињени прекршај или кривично дјело не искључује одговорност правног лица за прекршај.

Одговорност престанком постојања правног лица
Члан 32.

(1) Престанком постојања правног лица у току прекршајног поступка престаје одговорност за прекршај, осим

у случају постојања правног сљедбеника, када за прекршај одговара правни сљедбеник.

(2) Ако је правно лице престало да постоји након правоснажно окончаног прекршајног поступка, изречена санкција ће се извршити према правном сљедбенику, а ако нема правног сљедбеника, поступак извршења прекршајне санкције ће се обуставити.

(3) Правно лице које се налази у стечају може да одговара за прекршај почињен прије отварања или у току стечајног поступка, али му се не може изрећи казна, него само заштитна мјера одузимања предмета и одузимање имовинске користи.

Одговорност предузетника
Члан 33.

Предузетник одговара за прекршај који почини при вршењу своје дјелатности.

Одговорност одговорног лица
Члан 34.

(1) Одговорним лицем, у смислу овог закона, сматра се лице коме су у правном лицу повјерени одређени послови који се односе на управљање, пословање или процес рада, као и лице које у државном органу, републичком органу управе и органу јединице локалне самоуправе врши одређене дужности.

(2) Није одговорно за прекршај одговорно лице које је поступало на основу наређења другог одговорног лица или органа управљања и ако је предузело све радње које је на основу закона, другог прописа или акта било дужно да предузме да би спријечило извршење прекршаја.

(3) Одговорност одговорног лица не престаје зато што му је престао радни однос у правном лицу, државном органу, републичком органу управе и органу јединице локалне самоуправе нити зато што је настала немогућност да се правно лице прогласи одговорним усљед његовог престанка.

Одговорност страних лица
Члан 35.

(1) Страно физичко лице, страно правно лице и одговорно лице одговарају за прекршаје једнако као и домаће физичко, правно и одговорно лице.

(2) Страно правно лице и одговорно лице казниће се за прекршај почињен на територији Републике Српске ако страно правно лице има пословну јединицу или представништво у Босни и Херцеговини или је прекршај почињен његовим превозним средством, ако прописом којим је прекршај регулисан није нешто друго предвиђено.

ГЛАВА IV

ПРЕКРШАЈНЕ САНКЦИЈЕ

Врсте прекршајних санкција Члан 36.

(1) Прекршајне санкције су:

- 1) казне,
- 2) казни бодови,
- 3) мјере упозорења,
- 4) заштитне мјере и
- 5) васпитне мјере.

(2) Осим санкција из става 1. овог члана, за прекршај се могу изрећи и сљедеће мјере:

- 1) одузимање имовинске користи,
- 2) обавеза накнаде штете и
- 3) лишење слободе ради наплате новчане казне.

(3) Прекршајну санкцију може изрећи суд у прекршајном поступку који је покренут и спроведен у складу са овим законом.

(4) Овлашћени орган може изрећи прекршајну санкцију путем издавања прекршајног налога, у складу са поступком који је прописан овим законом.

Сврха кажњавања
Члан 37.

Сврха кажњавања је да се утиче на починиоца и остале да убудуће не чине прекршаје.

Врсте казни
Члан 38.

Прекршајне казне су казна затвора и новчана казна.

Начин прописивања казни
Члан 39.

(1) За прекршај се може прописати казна затвора или новчана казна, које се могу изрећи и заједно.

(2) За прекршај правног лица и одговорног лица може се прописати само новчана казна.

Надлежност за прописивање казни
Члан 40.

(1) Казна затвора може се прописати само законом.

(2) Новчана казна може се прописати законом или уредбом, односно одлуком Владе, скупштине општине или града.

Изрицање казни
Члан 41.

(1) Казна затвора се може изрећи само као главна казна.

(2) Новчана казна може се изрећи као главна и као споредна казна.

(3) Ако су новчана казна и казна затвора прописане алтернативно, казна затвора се изриче само за прекршаје којима су биле проузроковане теже последице или за прекршаје који указују на већи степен одговорности починиоца у складу са чланом 24. овог закона.

Казна затвора
Члан 42.

(1) Казна затвора не може се прописати у трајању краћем од десет ни дужем од 60 дана.

(2) Казна затвора може се прописати само за оне прекршаје чијим би извршењем могла настати опасност за живот и здравље људи или би се теже нарушио јавни ред и мир, као и за прекршаје насиља у породици или на спортским приредбама.

(3) Казна затвора изриче се на пуне дане.

(4) Казна затвора не може се изрећи трудној жени, послје навршена три мјесеца трудноће, ни мајци док дијете не наврши годину дана, а ако је дијете мртво рођено или ако је умрло послје порођаја, док не прође шест мјесеци од дана порођаја.

(5) Казна затвора не може се изрећи малољетном лицу.

Новчана казна
Члан 43.

(1) Новчана казна може се прописати у одређеном распону или у фиксном износу.

(2) Новчана казна за физичко лице не може се прописати у износу нижем од 30 КМ, за одговорно лице у правном лицу и предузетнику у износу нижем од 50 КМ, а за правно лице у износу нижем од 500 КМ.

(3) За прекршај прописан законом новчана казна не може се прописати за физичко лице у износу већем од 10.000 КМ, за одговорно лице у правном лицу и предузетнику у износу већем од 20.000 КМ, а за правно лице у износу већем од 200.000 КМ.

(4) За прекршај прописан одлуком или уредбом Владе, одлуком скупштине града или скупштине општине новчана казна не може се прописати за физичко лице у износу већем од 3.000 КМ, за одговорно лице у правном лицу у износу већем од 5.000 КМ, за предузетника у износу већем од 6.000 КМ, а за правно лице у износу већем од 10.000 КМ.

(5) За прекршаје из области пореза, царина и финансија, новчане казне се могу прописати у вишеструком износу пореске или царинске обавезе која је требало да буде плаћена, или као проценат или вишеструки износ вриједности робе која је предмет прекршаја, али не у износу већем од 200.000 КМ.

Рок плаћања новчане казне
Члан 44.

(1) У рјешењу о прекршају и прекршајном налогу одређује се рок плаћања новчане казне, који не може бити краћи од осам дана нити дужи од три мјесеца од дана правоснажности рјешења, односно извршног прекршајног налога.

(2) Уколико је изјављена жалба, рок плаћања новчане казне не може бити краћи од осам дана нити дужи од три мјесеца од дана достављања другостепеног рјешења.

(3) У роковима из овог члана суд ће обавезати окривљеног да плати и трошкове прекршајног поступка.

(4) Суд може у оправданим случајевима рјешењем дозволити да се новчана казна исплати у ратама, при чему одређује рок плаћања, који не може бити дужи од шест мјесеци, под условом да су плаћени трошкови поступка.

(5) На рјешење из става 4. овог члана није дозвољена жалба.

(6) Ако кажњено лице коме је дозвољено да новчану казну исплаћује у ратама не врши уредно уплате, суд може рјешењем опозвати своју одлуку о плаћању у ратама.

(7) Против рјешења из става 6. овог члана жалба није дозвољена.

Одмјеравање казне
Члан 45.

(1) Суд ће починиоцу прекршаја одмјерити казну у границама прописаним за тај прекршај, имајући у виду сврху кажњавања и околности које утичу да казна буде већа или мања (олакшавајуће и отежавајуће околности), и то:

- 1) степен одговорности починиоца,
- 2) последице прекршаја,
- 3) околности под којима је прекршај почињен,
- 4) ранија кажњавања,
- 5) личне прилике починиоца и
- 6) држање починиоца послје почињеног прекршаја.

(2) Не може се узети у обзир као отежавајућа околност раније изречена прекршајна санкција починиоцу која је брисана из Регистра и ако је од дана правоснажности одлуке до дана доношења нове одлуке протекло више од пет година.

(3) При одмјеравању висине новчане казне узете се у обзир и имовинско стање починиоца.

Ублажававање казне
Члан 46.

(1) Ако се приликом одмјеравања казне утврди да прекршајем нису проузроковане теже последице, а постоје олакшавајуће околности које указују да се и блажом казном може постићи сврха кажњавања, прописана казна се може ублажити тако што се може:

1) изрећи казна испод најмање мјере казне која је прописана за тај прекршај, али не испод најмање законске мјере те врсте казне,

2) умјесто прописане казне затвора изрећи новчана казна, али не испод најмање законске мјере те врсте казне и

3) умјесто прописане казне затвора и новчане казне изрећи само једна од тих казни.

(2) Ублажававање казне не може се примјенити према окривљеном за прекршај који у Регистру има регистрованог дуга (неплаћених новчаних казни и трошкова прекршајног поступка), односно лицу које није издржало изречену казну затвора, а податке из Регистра прибавља суд по службеној дужности.

Ослобађење од казне
Члан 47.

(1) Суд ће ослободити од казне починиоца када то закон изричито прописује.

(2) Суд може ослободити од казне починиоца:

1) када га последице прекршаја тако погађају да је његово кажњавање непотребно ради остварења сврхе кажњавања,

2) када је отклонио или умањио последице прекршаја или надокнадио штету коју је њиме проузроковао, или је платио или је испунио прописану обавезу због чијег је неплаћања, односно неиспуњења покренут прекршајни поступак и

3) када се помирио са оштећеним и надокнадио штету.

Стицај прекршаја
Члан 48.

(1) Ако је починилац једном радњом или са више радњи починио више прекршаја за које му се истовремено суди, претходно ће се утврдити казна за сваки од тих прекршаја, па ће се за све те прекршаје изрећи јединствена казна.

(2) Јединствена казна ће се изрећи по сљедећим правилима:

1) ако је за све прекршаје у стицају утврђена казна затвора, јединствена казна мора бити већа од сваке појединачне утврђене казне, али не смије достићи збир утврђених казни нити прећи 90 дана затвора,

2) ако је за све прекршаје у стицају утврђена новчана казна, јединствена казна мора бити већа од сваке појединачно утврђене казне, али не смије достићи збир утврђених новчаних казни, с тим што јединствена новчана казна не може бити већа од двоструког износа највеће новчане казне предвиђене овим законом и

3) ако је за прекршаје у стицају утврђена казна затвора, а за друге прекршаје - новчана казна, изрећи ће се јединствена казна затвора и јединствена новчана казна на начин прописан т. 1) и 2) овог става.

Прекршај у продуженом трајању
Члан 49.

(1) Прекршај у продуженом трајању чини више истих или истоврсних прекршаја почињених у временској повезаности од истог починиоца и који представљају јединствену цјелину у правном смислу због постојања најмање двије од сљедећих околности:

- 1) истоврсности предмета прекршаја,
- 2) истовјетности оштећеног,
- 3) коришћења исте ситуације или истог трајног односа,
- 4) јединства мјеста или простора извршења прекршаја или
- 5) јединственог умишљаја починиоца.

(2) Прекршаји усмјерени против личности могу се починити у продуженом трајању само ако су почињени према истом лицу.

(3) Не могу бити у продуженом трајању она дјела која по својој природи не допуштају спајање у једно дјело.

(4) Ако прекршај у продуженом трајању обухвата различите облике истог прекршаја, продужени прекршај се правно квалификује као најтежи облик од тих прекршаја.

(5) Ако прекршај у продуженом трајању обухвата дјела за чија су законска обиљежја одређени новчани износи, прекршај у продуженом трајању је остварен износ једнак збиру износа остварених појединачним дјелима.

(6) За прекршај у продуженом трајању може се изрећи казна већа од прописане казне за прекршај утврђен као прекршај у продуженом трајању, али не смије прећи двоструку мјеру прописане казне, нити највећу мјеру те врсте казне.

Урачунавање задржавања у казну
Члан 50.

(1) Вријеме за које је починилац прекршаја задржан прије доношења одлуке урачунава се у изречену казну.

(2) Задржавање које је трајало дуже од 12 часова, а краће од 24 часа, рачуна се као један дан затвора, односно 100 КМ новчане казне.

Казнени бодови
Члан 51.

(1) За прекршаје против безбједности саобраћаја на путевима законом се могу прописати казнени бодови у распону који је прописан посебним прописом.

(2) Санкција из става 1. овог члана изриче се уз казну, условну осуду или укор под условима предвиђеним овим законом, ако другим законом није другачије прописано.

(3) Уз санкцију из става 1. овог члана починиоцу могу бити изречене допунске обавезе у циљу едукације возача или праћења његовог понашања у саобраћају.

(4) Врсте допунских обавеза и услови за њихово изрицање прописују се посебним прописом.

(5) Казнени бодови се могу изрећи возачу који у вријеме извршења прекршаја поседује возачку дозволу издату у Босни и Херцеговини.

(6) Ако су за прекршаје у стицају утврђени казнени бодови, изрећи ће се јединствени казнени бодови, који одговарају збиру свих појединачно утврђених казнених бодова, а који не може бити већи од броја прописаног посебним прописом.

Укор и условна осуда
Члан 52.

Мјере упозорења које се могу изрећи у складу са овим законом су укор и условна осуда.

Сврха мјере упозорења
Члан 53.

Сврха укора и условне осуде, у оквиру опште сврхе прекршајних санкција је да се према починиоцу који је одговоран не примијени казна за прекршаје када то није нужно за прекршајноправну заштиту и када се може очекивати да ће се само упозорењем (укор) или упозорењем уз пријетњу казном (условна осуда), довољно утицати на починиоца прекршаја да убудуће не чини прекршај.

Укор
Члан 54.

(1) Када постоје околности које у знатној мјери умањују одговорност починиоца, тако да се може очекивати да ће се убудуће клонити вршења прекршаја и без изрицања прописане казне или ако је ријеч о нарочито лаком облику тог прекршаја, суд може, умјесто казне, изрећи укор.

(2) Укор се може изрећи и када починилац прије доношења одлуке о прекршају испуни прописану обавезу.

Условна осуда
Члан 55.

(1) Условном осудом суд починиоцу утврђује казну и заштитну мјеру или само казну или само заштитну мјеру и истовремено одређује да се она неће извршити ако кажњени, за вријеме које одреди суд, а које не може бити краће од шест мјесеци нити дуже од годину дана (вријеме провјеравања), не почини нови прекршај или испуни други услов који му одреди суд.

(2) Суд ће изрећи условну осуду када оцијени да се и без извршења казне може постићи сврха кажњавања, нарочито имајући у виду однос починиоца према том прекршају или према оштећеном и да ће надокнадити штету проузроковану прекршајем.

(3) Заштитне мјере изречене уз условну осуду извршавају се.

(4) Условна осуда не може се изрећи одговорном за прекршај који у Регистру има регистрованог дуга (неплаће-

них новчаних казни и трошкова прекршајног поступка), а податке из Регистра прибавља суд по службеној дужности, односно лицу које није издржало раније изречену казну затвора.

Обавезе условно кажњеног лица
Члан 56.

(1) Починиоцу прекршаја, уз изречену условну осуду, суд може одредити једну или више обавеза, и то да:

- 1) накнади почињену штету,
- 2) врати корист коју је прибавио прекршајем и
- 3) испуни друге обавезе прописане законом у складу са чланом 51. став 3. овог закона, које су примјерене почињеном прекршају.

(2) Рок за испуњење обавезе из става 1. овог члана одређује суд у оквиру одређеног времена провјеравања.

Опозивање условне осуде
Члан 57.

(1) Суд ће опозвати условну осуду ако кажњени у вријеме провјеравања почини један или више прекршаја исте врсте и тежине, односно тежи прекршај, или ако не испуни постављени услов.

(2) Ако кажњени у току времена провјеравања почини неки други прекршај, суд ће, након што оцијени све околности које се односе на почињени прекршај и починиоца, а нарочито тежину прекршаја и побуде из којих је почињен, одлучити да ли ће опозвати условну осуду.

(3) У случају опозивања условне осуде, суд ће примјенити одредбу члана 48. овог закона, изрећи казну и/или заштитну мјеру за раније извршени и за нови прекршај, узимајући казну и/или заштитну мјеру из опозване одлуке као већ утврђену.

(4) Ако не опозове условну осуду, суд може за нови прекршај изрећи казну или условну осуду.

(5) Ако изрекне условну осуду, суд ће утврдити јединствену казну за ранији и нови прекршај, узимајући у обзир раније утврђену казну, у складу са одредбама овог закона о одмјеравању казне за прекршаје у стицају и одредити ново вријеме провјеравања.

(6) Суд ће опозвати условну осуду и одредити извршење изречене казне ако кажњени у току времена провјеравања не изврши обавезе које су му одређене, а могао их је извршити.

(7) Терет доказивања немогућности извршења обавезе је на кажњеном.

(8) У случају да се утврди немогућност извршења обавеза, суд те обавезе може замијенити другим обавезама или кажњеног ослободити обавеза.

(9) Условна осуда може се опозвати најкасније у року од годину дана од дана када је протекло вријеме провјеравања.

(10) Условна осуда се опозива на образложен захтјев подносиоца захтјева или по службеној дужности од суда, у прописаном року из става 9. овог члана.

(11) Суд је обавезан да закаже саслушање ради утврђивања чињеница на које ће позвати подносиоца захтјева и кажњеног.

(12) Ако суд утврди да нема основа за доношење одлуке о опозиву условне осуде, рјешењем ће одбити захтјев за опозивање условне осуде.

(13) Против рјешења из става 12. овог члана може се поднијети жалба у року од три дана од дана пријема рјешења.

Сврха и прописивање
Члан 58.

(1) У оквиру опште сврхе прекршајних санкција, сврха примјене заштитних мјера је да отклони стање и околности који омогућавају или подстичу починиоца на извршење новог прекршаја.

(2) Заштитне мјере могу се прописати само законом.

Врсте заштитних мјера
Члан 59.

(1) За прекршај се могу прописати сљедеће заштитне мјере:

- 1) одузимање предмета,
- 2) забрана вршења позива, дјелатности или дужности,
- 3) забрана управљања моторним возилом,
- 4) обавезно лијечење зависника од алкохола и психоактивних супстанци,
- 5) обавезно психијатријско лијечење,
- 6) забрана присуствовања одређеним спортским приредбама и
- 7) забрана држања и одузимање животиња.

(2) Законима који прописују прекршаје могу се одредити друге врсте заштитних мјера, с тим да је свака заштитна мјера која није предмет директног извршења од надлежног органа, условљена престанком окривљеног на ту заштитну мјеру.

(3) Заштитне мјере - одузимање предмета, обавезно психијатријско лијечење и обавезно лијечење зависника од алкохола и психоактивних супстанци, могу се изрећи под условима прописаним овим законом и када нису предвиђене прописом којим је одређен прекршај.

(4) Заштитна мјера - забрана вршења позива, дјелатности или дужности не може се изрећи малолетнику.

Изрицање заштитних мјера
Члан 60.

(1) Када постоје услови за изрицање заштитних мјера предвиђени овим или другим законом, починиоцу прекршаја може бити изречена једна или више заштитних мјера.

(2) Заштитне мјере се изричу уз изречену казну, условну осуду, укор или васпитну мјеру.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, заштитне мјере се могу изрећи самостално ако је таква могућност прописана законом.

(4) Овлашћени орган може прекршајним налогом изрећи само једну заштитну мјеру у најкраћем предвиђеном трајању, као и заштитну мјеру одузимања предмета.

Одузимање предмета
Члан 61.

(1) Предмети који су употребљени или су били намијењени за извршење прекршаја или који су настали извршењем прекршаја могу се одузети ако су својина окривљеног.

(2) Предмети из става 1. овог члана могу се одузети и када нису својина окривљеног, ако то захтијевају интереси опште безбједности, чувања живота и здравља људи, сигурност робног промета или разлози јавног морала, као и у другим случајевима предвиђеним законом.

(3) Суд који доноси рјешење о прекршају или овлашћени орган који издаје прекршајни налог одредиће, у складу са посебним прописима, да ли ће се одузети предмети уништити, продати или предати одговарајућем овлашћеном органу.

(4) Средства остварена продајом предмета припадају буџету Републике Српске, односно буџетима јединица локалне самоуправе.

(5) Предмети који се по закону могу одузети или се одузимају, одузеће се и када се прекршајни поступак не заврши рјешењем којим се окривљени проглашава одговорним ако то захтијевају интереси опште безбједности или разлози морала, као и у другим случајевима одређеним посебним законом.

(6) Суд доноси посебно рјешење из става 5. овог члана, на које окривљени има право жалбе у року од осам дана од дана пријема рјешења.

(7) Одузимањем предмета не дира се у право трећих лица на накнаду штете од окривљеног.

(8) Прописом којим се одређује прекршај може се предвидјети обавезно изрицање заштитне мјере одузимања предмета.

(9) У случају да окривљени уништи или отуђи предмете прекршаја прије или у току прекршајног поступка или предмети прекршаја не могу бити обезбијеђени, односно ако се предмети прекршаја не пронађу, суд окривљеном на приједлог овлашћеног подносиоца захтјева може изрећи мјеру наплате њене новчане противвриједности.

(10) Сматраће се да предмети прекршаја нису пронађени ако се из било којих разлога не могу одузети.

Забрана вршења позива, дјелатности или дужности Члан 62.

(1) Суд може окривљеном физичком лицу забранити вршење позива, дјелатности или дужности у периоду до шест мјесеци, ако је починио прекршај обављајући такав позив, дјелатност или дужност и ако суд утврди да би допуштање окривљеном да и даље обавља такав позив, дјелатност или дужност могло резултирати чињењем прекршаја у будућности.

(2) Суд може забранити окривљеном правном лицу вршење одређене дјелатности или наредити затварање пословних просторија или наметнути друга ограничења дјелатности таквог окривљеног, у периоду до шест мјесеци, која се укажу као одговарајућа у спречавању будућег чињења прекршаја.

Забрана управљања моторним возилом Члан 63.

(1) Као санкција за прекршај почињен у саобраћају, окривљеном се може изрећи забрана управљања моторним возилом или одређеном врстом и категоријом моторног возила, за период који не може бити краћи од 30 дана нити дужи од годину дана.

(2) Ако прописом којим се одређује прекршај нису посебно предвиђени услови за изрицање заштитне мјере, мјера се може изрећи починиоцу прекршаја против безбједности саобраћаја када постоји опасност да ће управљајући моторним возилом поново починити прекршај.

(3) Заштитна мјера из става 1. овог члана може се изрећи као посљедица додијелених казних бодова у складу са Законом о основима безбједности саобраћаја.

(4) Суд или овлашћени орган не може промијенити број казних бодова који се зарачунавају аутоматски као резултат одговорности за прекршај у складу са Законом о безбједности саобраћаја Републике Српске и Законом о основима безбједности саобраћаја на путевима БиХ.

(5) Приликом одлучивања о заштитној мјери, узмеће се у обзир и то да ли је починилац по занимању возач моторног возила и коју категорију возачке дозволе посједује.

Обавезно лијечење зависника од алкохола и психоактивних супстанци Члан 64.

(1) Обавезно лијечење зависника од алкохола и психоактивних супстанци суд може изрећи лицу које је починило прекршај усљед зависности од сталне употребе алкохола или психоактивних супстанци и код кога постоји опасност да ће усљед ове зависности и даље да чини прекршаје.

(2) Прије изрицања мјере из става 1. овог члана суд ће прибавити мишљење вјештака, односно надлежне здравствене организације.

(3) Приликом изрицања мјере из става 1. овог члана починиоцу прекршаја наложиће се обавезно лијечење у одговарајућој здравственој или другој специјализованој установи.

(4) Ако починилац прекршаја без оправданих разлога одбије лијечење, мјера ће се извршити принудним путем.

(5) Заштитна мјера из става 1. овог члана најдуже може трајати до годину дана, а извршење изречене мјере обуставиће се и прије истека времена одређеног у рјешењу, ако

здравствена организација установи да је лијечење завршено.

Обавезно психијатријско лијечење Члан 65.

(1) Починиоцу прекршаја који је у стању неурачунљивости починио прекршај, суд ће изрећи обавезно психијатријско лечење, ако утврди да постоји озбиљна опасност да починилац понови прекршај, а ради отклањања опасности потребно је његово психијатријско лијечење.

(2) Обавезно психијатријско лијечење је заштитна мјера која се самостално може изрећи неурачунљивом починиоцу прекршаја.

(3) Под условима из става 1. овог члана суд може изрећи обавезно психијатријско лијечење починиоцу прекршаја чија је урачуњљивост битно смањена, ако му је изречена новчана казна, условна осуда, укор или је ослобођен од казне.

(4) Обавезно психијатријско лијечење спроводи се ван здравствене установе и траје док постоји потреба за лијечењем, али не дуже од годину дана.

(5) Ради успјешнијег лијечења може се одредити да се повремено лијечење спроведе у здравственој установи, с тим да непрекидно лијечење у установи не може трајати дуже од 15 дана, а може бити предузето највише два пута у току једне године.

(6) Ако се у случају из ст. 1. и 3. овог члана починилац не подвргне лијечењу ван здравствене установе или лијечење самовољно напусти, суд може одредити да се заштитна мјера спроведе у здравственој установи, под условима из става 4. овог члана.

Забрана присуствовања одређеним спортским приредбама Члан 66.

(1) Забрана присуствовања одређеним спортским приредбама састоји се у забрани починиоцу прекршаја да присуствује одређеним спортским приредбама у одређеном периоду, ради спречавања опасности од понављања прекршаја.

(2) Заштитна мјера из става 1. овог члана може се изрећи у трајању од годину дана до три године.

(3) Вријеме проведено на издржавању казне затвора не урачунава се у трајање мјере.

(4) Кажњеном коме је правоснажним рјешењем или извршним прекршајним налогом изречена мјера забране присуствовања одређеним спортским приредбама, а који поступи противно забрани из става 1. овог члана, изрећи ће се санкција у складу са Законом о спречавању насиља на спортским приредбама.

(5) Прописом којим се одређује прекршај на спортским приредбама може се предвидјети обавезно изрицање заштитне мјере - забрана присуствовања одређеним спортским приредбама.

Забрана држања и одузимање животиња Члан 67.

(1) Забрана држања једне, више, односно свих врста животиња лицу које је проглашено одговорним за прекршај из области заштите добробити животиња изриче се ради спречавања учиниоца да почини прекршај, односно да на други начин угрожава добробит животиња.

(2) Одузимање животиња од власника или држаоца који је проглашен одговорним за прекршај из области заштите добробити животиња изриче се ради спречавања починиоца прекршаја да понови прекршај, односно на други начин настави да угрожава добробит животиња.

(3) Суд који је донио рјешење о прекршају одредиће у складу са посебним прописима да ли ће се одузета животиња предати надлежним прихватилиштима за животиње или заинтересованој организацији.

(4) Прописом којим се одређује прекршај може се предвидјети обавезно изрицање заштитне мјере - одузимање животиња.

(5) Мјера из ст. 1. и 2. овог члана може се изрећи у трајању од годину дана до три године, рачунајући од правоснажности одлуке.

(6) Лицу коме је правоснажним рјешењем о прекршају изречена мјера забране држања животиња, а који поступи противно забрани из ст. 1. и 2. овог члана изрећи ће се санкција прописана Законом о заштити и добробити животиња.

(7) Прописом којим се одређује прекршај може се предвидјети обавезно изрицање забране држања свих, односно појединих врста животиња.

(8) Заштитна мјера - забрана држања животиња из става 7. овог члана може се изрећи и трајно.

СТИЦАЈ ЗАШТИТНИХ МЈЕРА Члан 68.

Ако је једним рјешењем о прекршају за више прекршаја утврђено више заштитних мјера исте врсте за које је прописано да ће се изрећи у одређеном трајању, изрећи ће се јединствена заштитна мјера која је једнака збиру трајања појединачно утврђених заштитних мјера, с тим да она не може прећи највишу законску границу трајања те врсте заштитне мјере.

ГЛАВА V

ОДУЗИМАЊЕ ИМОВИНСКЕ КОРИСТИ ПРИБАВЉЕНЕ ПРЕКРШАЈЕМ И НАКНАДА ШТЕТЕ

ОСНОВ ОДУЗИМАЊА ИМОВИНСКЕ КОРИСТИ Члан 69.

(1) Нико не може задржати имовинску корист која је прибављена прекршајем.

(2) Корист из става 1. овог члана одузима се рјешењем о прекршају којим су утврђени прекршај и одговорност за њега, под условима који су предвиђени овим законом.

НАЧИН ОДУЗИМАЊА ИМОВИНСКЕ КОРИСТИ Члан 70.

(1) Од починиоца прекршаја ће се одузети новац, хартије од вриједности, предмети од вриједности и свака друга имовинска корист која је прибављена извршењем прекршаја.

(2) Ако такво одузимање није могуће, починилац ће се обавезати да плати новчани износ који одговара прибављеној имовинској користи.

(3) Ако окривљени у одређеном року не плати новчани износ из става 1. овог члана, наплата ће се извршити принудно путем Пореске управе.

(4) Имовинска корист прибављена извршењем прекршаја може се одузети од лица на које је пренесена без накнаде или уз накнаду која не одговара стварној вриједности.

ЗАШТИТА ОШТЕЋЕНОГ Члан 71.

Ако је оштећеном у прекршајном поступку досуђен имовинскоправни захтјев, одузимање имовинске користи изрећи ће се само уколико та корист прелази досуђени имовинскоправни захтјев оштећеног.

ОДЛУКА О ИМОВИНСКОПРАВНОМ ЗАХТЈЕВУ Члан 72.

(1) Ако докази изведени у прекршајном поступку не пружају поуздан основ да се имовинскоправни захтјев у цијелости или дјелимично усвоји, суд ће упутити оштећеног или друго овлашћено лице да имовинскоправни захтјев, односно вишак тог захтјева може остварити у парници.

(2) Ако је захтјев за покретање прекршајног поступка рјешењем одбачен или је прекршајни поступак обустављен или је окривљени ослобођен одговорности, оштећеног или друго овлашћено лице, суд ће упутити да свој имовинскоправни захтјев оствари у парници.

(3) Ако је оштећена имовина Републике Српске или локалних заједница, у одлуци из ст. 1. и 2. овог члана обавјештава се правобранилац Републике Српске.

ГЛАВА VI

ОДРЕДБЕ ПРЕМА МАЛОЉЕТНИЦИМА

ПРЕКРШАЈНИ ПОСТУПАК ПРЕМА МАЛОЉЕТНИЦИМА Члан 73.

(1) Одредбе овог закона примјењују се према малољетним починиоцима прекршаја, уколико у овом поглављу није другачије одређено.

(2) Према малољетнику који у вријеме извршења прекршаја није навршио 14 година не може се покренути нити водити прекршајни поступак.

(3) Прекршајни поступак према малољетнику може се покренути само на основу захтјева за покретање прекршајног поступка.

(4) Суд обезбјеђује браниоца са посебним знањима из области права дјетета и преступништва младих током прекршајног поступка, уколико малољетник нема изабраног браниоца.

(5) Подносилац захтјева за покретање прекршајног поступка доставља примјерак захтјева суду, малољетнику и његовим законским заступницима и надлежном органу старатељства.

(6) Судија који води прекршајни поступак прибавља податке о личности малољетника од органа старатељства и може позвати орган старатељства на усмени претрес.

(7) Орган старатељства има право да се упозна са током усменог претреса, да у току поступка, писмено или непосредно на усменом претресу даје приједлоге и да указује на чињенице и доказе који су од важности за доношење одлуке.

(8) Када је малољетник који није навршио 14 година починио прекршај због пропуштања дужног надзора законских заступника малољетника који су били у могућности да такав надзор врше, они ће се казнити за прекршај као да су га сами учинили.

(9) Законом се може прописати да ће се за прекршај казнити и законски заступници малољетника који је починио прекршај, ако је починио прекршај последица пропуштања дужног надзора над малољетником, а били су у могућности да такав надзор врше.

ПОЛИЦИЈСКО УПОЗОРЕЊЕ Члан 74.

(1) Према малољетном учиниоцу који је починио прекршај може се изрећи полицијско упозорење за прекршаје за које је прописана новчана казна до 300 КМ, ако је то у складу са личним својствима, приликама и средином у којој малољетник живи, те околностима и тежини учињеног прекршаја.

(2) Полицијско упозорење може се изрећи под следећим условима:

1) да малољетник признаје прекршај,

2) да је признање дато слободно и добровољно,

3) да постоји довољно доказа да је малољетник учинио прекршај и

4) да према малољетнику није раније изрицано полицијско упозорење или васпитна мјера изречена у прекршајном поступку.

(3) Полицијско упозорење изриче полицијски службеник са посебним знањима из области права дјетета и преступништва младих, уз претходно прибављену социјалну анамнезу органа старатељства која садржи податке који се тичу узраста, зрелости и других особина личности малољетника, о средини и приликама у којима живи, да би се могло одлучити да ли ће се конкретни случај окончати примјеном мјере полицијског упозорења.

(4) Приликом изрицања полицијског упозорења, малољетнику се указује на друштвену неприхватљивост и штетност његовог понашања, последице које такво понашање може имати на њега, као и на могућност вођења прекршајног поступка и изрицање прекршајне санкције у случају поновног извршења прекршаја.

(5) О донесеној одлуци полицијски службеник обавјештава малолетника, његове законске заступнике и орган старатељства, као и оштећеног, уз навођење разлога за доношење ове одлуке.

(6) Примјена мјере полицијског упозорења из овог члана регулише се посебним подзаконским актом који доноси министар унутрашњих послова.

Сврха изрицања полицијског упозорења
Члан 75.

Мјера полицијског упозорења има сврху:

1) да се не покреће прекршајни поступак према малолетнику и

2) да се примјеном мјере полицијског упозорења утиче на правилан развој малолетника и јачање његове личне одговорности да убудуће не би чинио прекршаје.

Евиденција изречених мјера полицијског упозорења
Члан 76.

Полицијски органи воде евиденцију изречених мјера полицијског упозорења која нема карактер прекршајне евиденције о осуђиваности малолетника и не могу се употребити на било који начин који би штетио малолетнику.

Примјена начела опортунитета
Члан 77.

(1) Суд може одлучити да неће покренути прекршајни поступак према малолетнику, иако постоје докази да је починио прекршај ако сматра да не би било цјелисходно да се води поступак с обзиром на природу прекршаја и околности под којима је прекршај учињен, ранији живот малолетника и његова лична својства.

(2) Податке о цјелисходности поступка, који се тичу узраста, зрелости и других особина личности малолетника, о средини и приликама у којима он живи прибавља суд од надлежног органа старатељства, а податке и мишљење о цјелисходности покретања поступка може прикупљати и стручни савјетник ако га има суд.

(3) У случају из става 1. овог члана, суд ће рјешењем одбацити захтјев за покретање прекршајног поступка, с образложењем због чега је захтјев одбачен, о чему се обавјештава малолетник, његови законски заступници и орган старатељства ради предузимања мјера у оквиру његове надлежности.

Посебна знања
Члан 78.

Судије и полицијски службеници који поступају у прекршајним предметима према малолетницима морају имати изражену склоност за васпитање, потребе и интересе младих и посебна знања из области права дјетета и преступништва младих (у даљем тексту: посебна знања).

Састав суда
Члан 79.

(1) У првом степену за прекршаје учињене у вријеме малолетства, без обзира на прописану новчану казну судија као појединац.

(2) Када суди у другом степену, вијеће другостепеног суда састављено је од троје судија, одређених распоредом послова у том суду.

(3) Вијеће састављено од троје судија, одлучује о жалбама против одлука судије и доноси друге одлуке изван усменог претреса када је то одређено овим законом и прописано одредбама Закона о кривичном поступку Републике Српске (ванпретресно вијеће).

(4) Ако није могуће у потпуности саставити вијеће троје судија са посебним знањем из области права дјетета и преступништва младих из ст. 2. и 3. овог члана, обезбједиће се да најмање један судија има посебна знања, а који ће истовремено бити предсједник вијећа.

(5) Састав вијећа, по правилу, чине судије различитог пола.

Забрана суђења у одсуству
Члан 80.

(1) Малолетнику се не може судити у одсуству.

(2) Приликом испитивања малолетника и предузимања других радњи којима малолетник присуствује, приступиће се обазриво, тако да с обзиром на душевну развијеност и лична својства, вођење прекршајног поступка не штети развоју његове личности.

Обавеза свједочења
Члан 81.

(1) Нико не може бити ослобођен од дужности да свједочи о околностима потребним за оцјењивање душевне развијености малолетника, упознавање његове личности и прилика у којима живи.

(2) Дужности свједочења ослобођени су само вјерски службеник, исповједник и бранилац.

(3) Када свједочи социјални радник органа старатељства, његово испитивање се не може односити на околности учињеног прекршаја о којима је сазнао испитујући малолетника у поступку сачињавања социјалне анамнезе и других извјештаја по захтјеву суда.

Раздвајање и спајање поступка
Члан 82.

(1) Када је малолетник учествовао у извршењу прекршаја заједно са пунолетним лицима, поступак према њему ће се раздвојити и спровести по одредбама чл. 73. до 98. овог закона.

(2) Поступак према малолетнику може се водити заједно са поступком против пунолетних лица и спроводи се по одредбама поглавља о малолетницима из овог закона.

(3) Рјешење о спајању, односно раздвајању поступка доноси судија којем је додијељен предмет.

(4) Против рјешења из става 3. овог члана није дозвољена жалба.

Право органа старатељства и законских заступника
Члан 83.

О поступку према малолетницима суд обавјештава законске заступнике малолетника и орган старатељства који у току поступка могу давати приједлоге и указивати на чињенице и доказе који су важни за доношење правилне одлуке.

Позивање, довођење малолетника и достављање одлука и писмена
Члан 84.

(1) Малолетник се позива преко законског заступника, осим ако то није могуће због потреба да се хитно поступа и из других оправданих разлога.

(2) Мјеру довођења којом се обезбјеђује присуство малолетника за успешно вођење прекршајног поступка спроводи судска полиција у цивилној одјећи, водећи рачуна да то чине на неупадљив начин.

(3) Достављање одлука и писмена малолетнику врши се на начин прописан у ставу 1. овог члана, а одлуке и друга писмена се достављају и законским заступницима малолетника.

Искључење јавности
Члан 85.

У поступку према малолетнику искључена је јавност.

Дужност хитног поступања
Члан 86.

Органи који учествују у поступку према малолетнику, као и други органи и установе од којих се траже обавјештења, извјештаји или мишљења дужни су да поступају најхитније да би се поступак што прије завршио.

Санкције према малолетницима
Члан 87.

(1) Малолетнику се могу изрећи васпитне мјере упозорења или појачаног надзора.

(2) Ако је због природе прекршаја то неопходно, заштитна мјера се може изрећи малољетнику уз васпитну мјеру.

Врсте васпитних мјера Члан 88.

(1) Мјера упозорења је судски укор.

(2) Васпитне мјере појачаног надзора су: појачани надзор од стране родитеља, усвојиоца или стараоца и појачани надзор надлежног органа старатељства.

(3) Васпитне мјере појачаног надзора изричу се када за васпитавање и развој малољетника треба предузети трајније мјере васпитања и преваспитавања уз одговарајући стручни надзор и помоћ.

Сврха васпитних мјера Члан 89.

У оквиру опште сврхе прекршајних санкција, сврха прекршајних санкција према малољетницима је да се пружањем заштите, бриге, помоћи и надзора, као и обезбјеђењем општег и стручног оспособљавања утиче на развој и јачање личне одговорности малољетника, обезбједи васпитање и правилан развој његове личности, да би се обезбједило поновно укључивање малољетника у друштвену заједницу.

Услови за изрицање васпитних мјера Члан 90.

Приликом изрицања васпитних мјера узима се у обзир старост малољетника, степен његовог душевног развоја, психичке особине и мотиви због којих је починио прекршај, досадашње васпитање, околина и услови под којима је живио, тежина прекршаја, да ли му је већ прије тога била изречена васпитна мјера, као и све остале околности које утичу на избор васпитне мјере којом ће се најбоље постићи сврха васпитања.

Судски укор Члан 91.

(1) Судски укор се изриче када се таквом мјером може утицати на личност малољетника и његово понашање и када није потребно предузети трајније васпитне мјере, а нарочито када се из његовог односа према починионом прекршају и његове спремности да убудуће не чини прекршаје може закључити да ће изреченом васпитном мјером бити постигнута сврха ове мјере.

(2) При изрицању судског укора, малољетнику ће се указати на друштвену неприхватљивост његовог поступка и уколико поново почини прекршај, могућност изрицања и друге васпитне мјере.

Појачани надзор родитеља, усвојиоца или стараоца Члан 92.

(1) Мјеру појачаног надзора родитеља, усвојиоца или стараоца суд изриче ако су родитељи, усвојилац или стараоци пропустили да врше бригу и надзор над малољетником, а у могућности су да овакву бригу и надзор врше.

(2) При изрицању мјере из става 1. овог члана суд може родитељу, усвојиоцу или стараоцу дати потребна упутства и наложити му одређене дужности у погледу мјера које треба предузети ради васпитања малољетника, његовог лијечења и отклањања штетних утицаја на њега.

(3) При изрицању мјере из става 1. овог члана, суд одређује да надлежни орган старатељства провјерава њено извршавање и указује помоћ родитељу, усвојиоцу или стараоцу.

(4) Ова мјера може да траје најмање шест мјесеци, а највише годину дана, с тим да суд накнадно одлучује о престанку мјере.

(5) Када орган старатељства задужен за спровођење ове мјере утврди да родитељ, усвојилац или стараоци не поступа по посебним упутствима и не сарађује са стручним лицем, мора о томе обавијестити суд.

Појачани надзор надлежног органа старатељства Члан 93.

(1) Ако родитељи, усвојилац, односно старалац малољетника нису у могућности да врше појачани надзор, малољетник се ставља под појачани надзор органа старатељства.

(2) Док траје ова мјера, малољетник остаје код својих родитеља, усвојилаца, односно код других лица која се о њему брину, а појачани надзор над њим врши лице надлежног органа старатељства или друго стручно лице које одреди орган старатељства.

(3) Орган старатељства брине се о школовању малољетника, његовом запошљању, одвајању из средине која на њега штетно утиче, потребном лијечењу и сређивању прилика у којима живи.

(4) Ова мјера може да траје најмање шест мјесеци, а највише годину дана, с тим да суд накнадно одлучује о престанку мјере.

(5) Када орган старатељства задужен за спровођење мјере појачаног надзора утврди да родитељ не поступа по посебним упутствима и не сарађује са стручним лицем, мора о томе обавијестити суд.

Обустава извршења и измјена одлуке о васпитној мјери Члан 94.

(1) Када се послје доношења рјешења којим је изречена васпитна мјера појаве околности којих није било у вријеме доношења одлуке или се за њих није знало, а оне би биле од утицаја на доношење одлуке, или ако се одлука не може извршити услед одбијања малољетника или његових родитеља, усвојиоца, односно стараоца да приступе по изреченој васпитној мјери или по налогу онога ко мјеру извршава или наступе друге околности предвиђене законом, а оне би биле од утицаја за доношење одлуке, извршење изречене мјере може се обуставити или се изречена мјера може замијенити другом одговарајућом васпитном мјером.

(2) Када су престали разлози због којих је мјера изречена, суд доноси одлуку којом се изречена васпитна мјера обуставља.

Извршење васпитних мјера Члан 95.

(1) За извршење васпитних мјера појачаног надзора надлежан је орган старатељства према мјесту пребивалишта, односно боравишта малољетника у вријеме када је одлука којом је мјера изречена постала извршна.

(2) Орган старатељства дужан је да по пријему извршне одлуке којом је васпитна мјера појачаног надзора изречена одреди службено лице органа старатељства или друго стручно лице које ће мјеру спроводити и о томе обавјештавати суд.

(3) Судија и стручни савјетници суда, тамо гдје их има, прате извршење изречене мјере појачаног надзора.

(4) Надлежни орган старатељства дужан је да свака три мјесеца доставља извјештај суду о извршењу васпитних мјера, а судија може, када нађе да је то потребно, тражити извјештај у краћем року.

(5) Извјештаји из става 4. овог члана чине саставни дио списка.

Изрицање васпитних мјера за прекршаје у стицају Члан 96.

(1) Ако је малољетник починио више прекршаја у стицају, суд ће при избору васпитних мјера јединствено цијенити све прекршаје и изрећи само једну мјеру.

(2) На начин из става 1. овог члана суд ће поступити ако се послје изречене васпитне мјере утврди да је малољетник прије или послје њеног изрицања починио прекршај.

Дејство пунољетности Члан 97.

(1) Ако је малољетни починилац прекршаја прије или у току поступка постао пунољетан, примјениваће се одредбе о малољетницима.

(2) Ако је малолетник постао пунољетан послје доношења одлуке којом је изречена васпитна мјера, обуставља се извршење те мјере ако је навршио 23 године.

Евиденција о изреченим васпитним мјерама
Члан 98.

(1) Евиденцију о изреченим васпитним мјерама воде надлежни органи старатељства на основу прописа које доноси министарство надлежно за послове социјалне заштите.

(2) Подаци о изреченим васпитним мјерама могу се дати само суду, органима унутрашњих послова и органима старатељства у вези са прекршајним поступком који се води према лицу којем је изречена васпитна мјера.

(3) Лица која су на било који начин дошла до података из става 2. овог члана не смију употријебити те податке на начин који би био од штете за рехабилитацију лица против којег је вођен прекршајни поступак.

(4) Подаци о изреченој васпитној мјери бришу се из евиденције након протекла рока од три године од дана када је престало извршење васпитне мјере, а у сваком случају када евидентирано лице наврши 23 године.

ГЛАВА VII
ЗАСТАРЈЕЛОСТ

Застарјелост покретања и вођења прекршајног поступка
Члан 99.

(1) Прекршајни поступак не може се покренути ни водити:

1) за прекршаје за које је прописана новчана казна до 3.000 КМ или казна затвора у трајању до 15 дана, када протекне годину дана од дана када је прекршај извршен и

2) за прекршаје за које је прописана новчана казна већа од 3.000 КМ или казна затвора у трајању дужем од 15 дана, када протекну двије године од дана када је прекршај извршен.

(2) За пореске, царинске и финансијске прекршаје законом се могу одредити рокови дужи од рокова из става 1. овог члана, али не дужи од три године.

(3) Застарјелост за покретање и вођење прекршајног поступка према одговорном лицу у правном лицу цијени се према застарјелости за предузимање прекршајног поступка према правном лицу ако је за исти прекршај прописана казна и за правно лице.

Застарјелост извршења казне
Члан 100.

Изречена новчана казна и казна затвора не може се извршити ако је од дана правоснажности рјешења, односно извршног прекршајног налога протекло пет година, с тим што застарјелост извршења казне затвора не може наступити ако је извршење казне у току.

Застарјелост извршења заштитних мјера
Члан 101.

Застарјелост извршења заштитних мјера прописаних овим законом наступа када протекне годину дана од дана правоснажности рјешења, односно извршног прекршајног налога, којим су те заштитне мјере изречене.

Застарјелост извршења васпитних мјера
Члан 102.

Застарјелост извршења васпитних мјера прописаних овим законом наступа када протекне годину дана од дана правоснажности рјешења којим су те васпитне мјере изречене.

Ток и прекид застарјелости покретања и вођења прекршајног поступка и извршења заштитних мјера
Члан 103.

(1) Застарјелост за покретање и вођење прекршајног поступка почиње од дана када је прекршај извршен.

(2) Застарјелост не тече за вријеме за које се по закону гоњење, односно извршење заштитне мјере не може отпочети или наставити.

(3) Застарјелост се прекида сваком процесном радњом која се предузима ради гоњења починиоца прекршаја или извршења заштитне мјере.

(4) Сваким прекидом застарјелост почиње поново тећи, али без обзира на прекиде, застарјелост у сваком случају настаје када протекне два пута онолико времена колико је прописано у чл. 99. и 101. овог закона.

(5) Ако је ријеч о казни затвора из опозване условне осуде, застарјелост почиње тећи даном правоснажности одлуке о опозиву.

(6) Застарјелост извршења казне затвора, односно затвора којима је замијењена неплаћена новчана казна и застарјелост извршења заштитних мјера не тече за вријеме њиховог извршавања.

(7) На рокове застарјелости прекршајног гоњења и извршења прекршајне санкције примјењује се пропис који је важио у вријеме учињеног прекршаја.

Застарјелост извршења одузимања имовинске користи и трошкова прекршајног поступка
Члан 104.

Извршење одлуке о одузимању имовинске користи и трошковима прекршајног поступка застаријева по протеклу пет година од правоснажности одлуке којом је одузета имовинска корист и одлучено о трошковима прекршајног поступка.

ГЛАВА VIII
ОСНОВНА ПРАВИЛА ПРЕКРШАЈНОГ ПОСТУПКА

Правично вођење поступка
Члан 105.

(1) Правилма прекршајног поступка овог закона омогућава се правично вођење прекршајног поступка, заштита људских права, правилно утврђивање чињеница и законито одлучивање о прекршајној одговорности, тако да нико невин не буде кажњен, а да се починиоцу прекршаја изрекне казна или да се према њему примјени друга прекршајна санкција.

(2) Прије доношења правоснажне одлуке о прекршају, окривљеном може бити ограничено остваривање слобода и права само под условима прописаним овим законом.

(3) Ако овим законом нису уређена поједина питања прекршајног поступка, на та питања сходно се примјењују одредбе Закона о кривичном поступку Републике Српске: Основна начела, Мјесна надлежност, Спајање и раздвајање поступка, Преношење мјесне надлежности, Посљедице ненадлежности, Изузеће, Бранилац, Поднесци и записници, Рокови, Трошкови кривичног поступка, Имовинскоправни захтјеви, Претресање стана, просторија и лица, Привремено одузимање предмета и имовине, Испитивање осумњаченог, Саслушање свједока, Увиђај и реконструкција, Вјештачење, Главни претрес, Жалба на пресуду првостепеног суда, Поступак против правних лица, Поступак за примјену мјера безбједности, за одузимање имовинске користи прибављене кривичним дјелом и за опозивање условне осуде, Поступак за пружање међународне правне помоћи, Поступак за накнаду штете, рехабилитацију и остваривање других права лица без основа осуђених и неосновано лишених слободе.

(4) Овлашћења тужиоца уређена Законом о кривичном поступку Републике Српске, сходно се примјењују и на овлашћени орган у прекршајног поступку.

Слободна оцјена доказа и правно неваљани докази
Члан 106.

(1) Постојање или непостојање чињеница на којима заснива одлуку, суд цијени по свом слободном увјерењу, при чему није ограничен посебним формалним правилима.

(2) Судска одлука се не може заснивати на доказима који су прибављени повредама људских права и основних слобода загарантованих Међународном конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и Уставом Републике Српске.

Економичност поступка
Члан 107.

Суд је дужан да поступак спроведе без одуговлачења и да онемогући сваку злоупотребу права која припадају лицима која учествују у поступку.

Двостепеност прекршајног поступка
Члан 108.

Против одлуке донесене у првом степену може се изјавити жалба ако овим законом није другачије прописано.

ГЛАВА IX

НАДЛЕЖНОСТ И ИЗУЗЕЋЕ

1. Надлежност

Надлежност судова
Члан 109.

Судови у Републици Српској су стварно надлежни да одлучују о прекршајима који су прописани законима и другим прописима Републике Српске, Босне и Херцеговине, градова и општина, а који су почињени на територији Републике Српске.

Стварна надлежност
Члан 110.

(1) Основни судови су стварно надлежни да одлучују у првом степену, а у другом степену одлучује надлежни окружни суд основан за подручје основних судова.

(2) Основни судови у сједишту окружних судова су стварно надлежни у прекршајним предметима из области пореза и царина.

Мјесна надлежност
Члан 111.

Мјесно надлежан је суд на чијем подручју је почињен прекршај.

Састав суда
Члан 112.

(1) Прекршајни поступак у првом и другом степену води судија појединац, осим у случајевима предвиђеним овим законом, када одлучује вијеће.

(2) У прекршајном поступку одлучује вијеће у саставу троје судија, у случајевима прописаним овим законом, као и одредбама Закона о кривичном поступку Републике Српске које упућују на кривично вијеће.

2. Изузеће

Изузеће
Члан 113.

Судија који учествује у поступку изузеће се по службеној дужности или на захтјев странака, браниоца или оштећеног када постоји неки од основа за изузеће.

Изузеће судије
Члан 114.

Судија који учествује у прекршајном поступку изузеће се ако:

1) је оштећен прекршајем,

2) му је окривљени, бранилац окривљеног, представник окривљеног правног лица, подносилац захтјева за покретање прекршајног поступка, оштећени или његов законски заступник, односно пуномоћник, супружник или сродник по крви у првој линији до било којег степена сродства, у побочној линији до четвртог степена, а по тазбинском сродству до другог степена,

3) је са окривљеним представником окривљеног правног лица, браниоцем окривљеног, службеним лицем, који је у име овлашћених органа поднио захтјев за покретање прекршајног поступка или оштећеним у односу са староцем, странака, усвојоца, усвојеника, хранитеља или хранитеља,

4) је у истом предмету поступао прије покретања прекршајног поступка или као службено лице у име овлашћеног органа поднио захтјев за покретање прекршајног поступка или је учествовао као представник окривљеног правног лица, бранилац окривљеног, законски заступник или пуномоћник оштећеног или је саслушан као свједок или вјештак,

5) је у истом предмету учествовао у доношењу првостепеног рјешења и

6) постоје околности које изазивају сумњу у његову непристрасност.

Дужност судије кад постоје разлози за изузеће
Члан 115.

Судија који учествује у прекршајном поступку, чим сазна да постоји неки од разлога за изузеће из члана 114. став 1. т. 1) до 5) овог закона, дужан је да прекине сваки рад у том предмету и да о томе обавијести предсједника суда, који ће одредити другог судију.

Подношење захтјева за изузеће
Члан 116.

(1) Изузеће судије због постојања неког од разлога за изузеће из члана 104. овог закона могу тражити окривљени и овлашћени подносилац захтјева за покретање прекршајног поступка.

(2) Изузеће се може тражити само за поименично одређеног судију који поступа у одређеном предмету.

(3) Странака је дужна да у захтјеву наведе околности због којих сматра да постоје неки од законских разлога за изузеће.

Поступање у случају поднесеног захтјева за изузеће
Члан 117.

Када судија који је учествовао у прекршајном поступку сазна да је поднесен захтјев за његово изузеће, дужан је да одмах обустави сваки рад на предмету, ако је ријеч о изузећу из члана 114. став 1. тачка б) овог закона и може до доношења рјешења о изузећу предузимати само оне радње за које постоји опасност од одгађања.

Изузеће других учесника у поступку
Члан 118.

Одредбе о изузећу судија сходно ће се примјењивати и на записничаре, судске тумаче и вјештаке.

Одлучивање о захтјеву за изузеће
Члан 119.

(1) О захтјеву за изузеће одлучује предсједник суда.

(2) Ако се тражи изузеће предсједника суда, рјешење о изузећу доноси предсједник другостепеног суда.

(3) Ако се тражи изузеће судије другостепеног суда, рјешење о изузећу доноси се на општој сједници тог суда.

(4) О изузећу записничара, судског тумача и вјештака одлучује судија који води прекршајни поступак.

(5) Против рјешења о изузећу није дозвољена посебна жалба.

ГЛАВА X

СУБЈЕКТИ ПРЕКРШАЈНОГ ПОСТУПКА

Странке и учесници у поступку
Члан 120.

(1) Странке у прекршајном поступку су:

1) овлашћени подносилац захтјева,

2) окривљени и

3) оштећени који је поднио захтјев за покретање прекршајног поступка.

(2) Учесници у прекршајном поступку су:

- 1) бранилац окривљеног,
- 2) законски заступник или пуномоћник окривљеног,
- 3) оштећени и
- 4) друго лице када је то законом одређено.

Овлашћени подносиоци захтјева
Члан 121.

(1) Овлашћени подносиоци захтјева за покретање прекршајног поступка су овлашћени органи из члана 11. овог закона.

(2) Оштећени може покренути прекршајни поступак само ако није издат прекршајни налог, односно ако није поднесен захтјев за покретање прекршајног поступка у року од 60 дана од дана чињења прекршаја или у року од 60 дана од одустајања од захтјева за покретање прекршајног поступка у смислу члана 161. став 1. овог закона.

(3) Окривљени може покренути прекршајни поступак захтјевом за судско одлучивање под условима прописаним овим законом.

(4) Уколико тужилац за одређено дјело нађе да има обиљежја прекршаја, предмет ће уступити надлежном овлашћеном органу.

Окривљени
Члан 122.

Окривљени може бити:

- 1) физичко лице,
- 2) предузетник,
- 3) правно лице и
- 4) одговорно лице.

Окривљено правно лице
Члан 123.

(1) Окривљено правно лице у прекршајном поступку заступа његов представник, који је овлашћен да предузима све радње које може предузети и окривљени.

(2) Заступник окривљеног правног лица је лице овлашћено да правно лице представља или заступа на основу закона, акта надлежног државног органа или статута, односно другог општег акта правног лица.

(3) Правно лице може за свог представника одредити и друго лице из реда својих чланова или другог запосленог у том правном лицу.

(4) Представник окривљеног правног лица из ст. 1. и 3. овог члана мора да има писмено овлашћење (пуномоћ) органа који га је одредио за представника.

(5) Представник окривљеног правног лица може бити само једно лице.

(6) Правно лице и одговорно лице у правном лицу који имају статус окривљених у истој ствари могу имати сваки свог браниоца или заједничког браниоца.

Представник окривљеног страног правног лица
Члан 124.

Представник окривљеног страног правног лица је лице које управља дијелом страног правног лица, пословном јединицом или представништвом које обавља дјелатност на територији Босне и Херцеговине.

Лица која не могу бити представници правног лица
Члан 125.

(1) Представник окривљеног правног лица не може бити одговорно лице у правном лицу против кога се води поступак за исти прекршај, осим у случају ако је то лице једини члан тог правног лица.

(2) У случају из става 1. овог члана суд је дужан да позове правно лице да у року од осам дана одреди другог представника.

(3) Суд у првом позиву окривљено правно лице позива да писменим путем одреди свог представника и достави доказ да је то лице у складу са овим законом овлашћено да представља правно лице, а писмено овлашћење достави суду о лицу које ће га заступати прије започињања поступка или ће представник правног лица приликом предузимања прве радње у поступку суду предати пуномоћ.

(4) Ако окривљено правно лице не поступи у складу са ставом 3. овог члана или суд оцијени да, у случају из става 1. овог члана, постоји сукоб интереса између правног лица и одговорног лица, суд ће рјешењем одредити као представника друго лице запослено у том правном лицу.

(5) Ако таквог лица нема, суд ће рјешењем одредити правном лицу браниоца по службеној дужности, који ће имати сва овлашћења за представљање правног лица.

(6) Уколико су испуњени услови за вођење поступка у одсуству представника окривљеног правног лица, неће се примјењивати одредбе ст. 4. и 5. овог члана.

(7) Против рјешења донесеног на основу ст. 4. и 5. овог члана није дозвољена посебна жалба.

Бранилац
Члан 126.

(1) Бранилац окривљеног може бити адвокат којег у поступку може замијенити адвокатски приправник са положеним правосудним испитом.

(2) Бранилац је дужан да прије предузимања прве радње у поступку суду преда потписану пуномоћ од окривљеног, а окривљени може браниоцу дати и усмену пуномоћ на записник код суда који води поступак.

(3) Права и дужности браниоца престају када окривљени опозове пуномоћ и о томе обавијести суд, а у сваком случају правоснажним окончањем прекршајног поступка.

(4) Браниоца окривљеном, осим ако се он томе изричито не противи, могу узети и његов законски заступник, брачни или ванбрачни супружник, сродник у правој линији, усвојилац, усвојеник, брат, сестра или хранилац.

(5) Један адвокат може у истом поступку или одвојеним поступцима бити заједнички бранилац за два или више окривљених, само ако то није противно интересима њихових одбрана.

(6) Бранилац не може бити:

- 1) окривљени,
- 2) оштећени и

3) брачни или ванбрачни супружник окривљеног, оштећеног, тужиоца или судије, њихов сродник по крви у правој линији до било ког степена, а у побочној до четвртог степена или по тазбини до другог степена.

(7) Бранилац не може бити лице које је позвано као свједок, осим ако је по закону ослобођено од дужности свједочења и изјавило да неће свједочити, као и лице које је у истом предмету поступало као судија или као неки од других овлашћених подносилаца захтјева.

(8) Бранилац може у поступку у корист окривљеног предузимати све радње које може предузимати и окривљени.

Оштећени и други учесници у поступку
Члан 127.

(1) У смислу овог закона, оштећени је лице чије је неко лично или имовинско право повријеђено или угрожено прекршајем.

(2) Оштећени има право да сам или посредством свог законског заступника или пуномоћника:

1) подноси захтјев за покретање прекршајног поступка у случајевима прописаним овим законом,

2) подноси доказе, даје приједлоге и истиче имовинско-правни захтјев за накнаду штете или враћање ствари и

3) изјављује жалбу на одлуку која је донесена поводом његовог захтјева за покретање прекршајног поступка.

(3) Оштећени се у поступку може испитати као свједок.

(4) Ако оштећени као подносилац захтјева за покретање прекршајног поступка умре у току рока за подношење захтјева или у току поступка који се води по његовом захтјева, његов брачни супружник, ванбрачни супружник, дјеца, родитељи, браћа и сестре, усвојилац и усвојеник могу, у року од 30 дана од његове смрти, поднијети захтјев или дати изјаву да се поступак наставља.

(5) Учесник у поступку је и лице које није оштећено прекршајем, али је од њега привремено одузет предмет или се предлаже одузимање предмета као предмета којим је учињен прекршај.

ГЛАВА XI

ПОДНЕСЦИ, ЗАПИСНИЦИ И РОКОВИ

Предаја поднесака Члан 128.

(1) Захтјев за покретање прекршајног поступка, правни лијекови и други поднесци предају се суду у писаној форми у довољном броју примјерака за суд и странке.

(2) Суд води записник о свакој радњи коју предузима у току поступка.

Сходна примјена Члан 129.

Одредбе Закона о кривичном поступку Републике Српске о поднесцима и записницима сходно се примјењују и у прекршајном поступку, ако овим законом није другачије прописано.

Дужина рока Члан 130.

(1) Рокови прописани овим законом не могу се продужити, осим када то закон изричито дозвољава.

(2) Ако је у питању рок који је овим законом прописан ради заштите права на одбрану и других процесних права окривљеног, тај рок се може скратити ако то захтијева окривљени у писаној форми или усмено на записник код суда.

ГЛАВА XII

ПРИЈЕДЛОГ ЗА ВРАЋАЊЕ У ПРЕЂАШЊЕ СТАЊЕ

Подношење приједлога Члан 131.

Приједлог за враћање у пређашње стање могу поднијети:

1) окривљени који је из оправданих разлога пропустио рок за изјављивање жалбе, као и у случају из члана 187. став 1. овог закона и

2) окривљени и подносилац захтјева који због пропуштања присуства на претресу немају право жалбе на одлуку из чл. 188, 189. и 190. овог закона.

Враћање у пређашње стање окривљеног који је пропустио рок за изјављивање жалбе Члан 132.

(1) Окривљеном који из оправданих разлога пропустио рок за изјављивање жалбе на одлуку суд ће рјешењем дозволити враћање у пређашње стање ради изјављивања жалбе ако, у року од осам дана од дана престанка узрока због којег је пропуштен рок, поднесе приједлог за враћање у пређашње стање и ако истовремено са приједлогом преда жалбу.

(2) Послије истека 90 дана од пропуштања рока не може се тражити враћање у пређашње стање.

(3) Приједлог за враћање у пређашње стање подноси се суду који је донио првостепену одлуку.

(4) Приједлог за враћање у пређашње стање, по правилу, не задржава извршење рјешења, али суд надлежан за рјешавање молбе може одлучити да се са извршењем застане до доношења одлуке о молби.

Одлучивање о враћању у пређашње стање Члан 133.

(1) О враћању у пређашње стање одлучује суд који је донио првостепену одлуку која се побива жалбом.

(2) Када суд дозволи враћање у пређашње стање због пропушеног рока за жалбу, жалбу са списима предмета доставиће на рјешавање непосредно вишем суду.

(3) Против рјешења којим се дозвољава враћање у пређашње стање није дозвољена жалба.

(4) Када је окривљени изјавио жалбу на рјешење којим се не дозвољава враћање у пређашње стање, суд је дужан да ову жалбу, заједно са жалбом на првостепену одлуку и списима, достави непосредно вишем суду на рјешавање.

(5) Ако непосредно виши суд дозволи враћање у пређашње стање због пропушеног рока за жалбу, истим рјешењем ће одлучити о жалби изјављеној против првостепене одлуке.

Враћање у пређашње стање због пропуштања појављивања на претресу Члан 134.

(1) Окривљени који је проглашен кривим у одсуству у складу са чланом 187. став 1. овог закона, односно окривљени којем је због пропуштања да се појави на претресу суд рјешењем утврдио да је прекршајни налог коначан и извршан, у складу са чланом 188. ст. 1. и 2. овог закона, може поднијети приједлог за враћање у пређашње стање, у року од осам дана од пријема судске одлуке (дана престанка разлога због којег је рок пропуштен), али не након протека рока од 30 дана од дана доношења судске одлуке.

(2) Из истих разлога и у истом року као у ставу 1. овог члана, подносилац захтјева може поднијети приједлог за враћање у пређашње стање на рјешење о обустави поступка, донесеног у складу са чланом 189. став 1. овог закона.

(3) Суд ће усвојити приједлог за враћање у пређашње стање ако окривљени докаже:

1) да је пропуштање појављивања на претресу настало због оправданих разлога и

2) да му није уредно уручен позив за претрес.

(4) Суд ће усвојити приједлог за враћање у пређашње стање подносиоцу захтјева ако докаже да је до пропуштања појављивања дошло због оправданих разлога.

Посљедице подношења приједлога Члан 135.

(1) Ако усвоји приједлог за враћање у пређашње стање, суд ће:

1) ставити прекршајни налог или одлуку о прекршају ван снаге и

2) одредити дан и вријеме одржавања новог претреса и о томе обавијестити окривљеног, односно кажњеног и подносиоца захтјева.

(2) Ако приједлог за враћање у пређашње стање поднесе само један окривљени, а други окривљени не поднесу такав приједлог, суд ће рјешењем којим дозвољава враћање одредити да се враћање дозвољава само у односу на тог окривљеног и само у односу на њега заказати усмени претрес.

(3) Ако окривљени, односно кажњени пропусти да се појави на дан и у вријеме одређено за нови претрес, суд ће првобитни прекршајни налог или одлуку оставити на снази.

(4) Суд ће донијети рјешење којим се обуставља прекршајни поступак, односно потврдити рјешење о обустави или прекршајни налог ставити ван снаге, ако је прекршајни поступак покренут захтјевом за судско одлучивање, ако се окривљени, односно кажњени појави на дан и у вријеме одређено за нови претрес, а представник подносиоца захтјева пропусти да се појави.

ГЛАВА XIII

ДОСТАВЉАЊЕ ПИСМЕНА И РАЗМАТРАЊЕ СПИСА

Начин достављања
Члан 136.

(1) Достављање писмена врши се поштом, телефаксом, односно електронским путем или га врши орган преко службеног лица или преко лица које је регистровано за обављање достављања физичким или електронским путем.

(2) Лице којем писмено треба да се достави може бити позвано ради пријема изузетно када то захтијева природа или значај писмена које треба уручити.

(3) Ако окривљеном који нема браниоца треба доставити одлуку којом му је изречена казна затвора, а одлука се не може на други начин доставити, суд може окривљеном поставити браниоца по службеној дужности који ће размотрити списе и по потреби поднијети жалбу.

(4) Достава правним лицима врши се предајом писмена лицу овлашћеном за примање писмена или другом лицу којем ради за правно лице.

(5) Начин достављања одређује орган чије се писмено доставља.

Вријеме и мјесто достављања
Члан 137.

Достављање се врши сваким радним даном од 7.00 до 20.00 часова у стану или на радном мјесту лица коме се достава треба извршити или у просторијама надлежног органа када се то лице у њима затекне.

Лице овлашћено за достављање
Члан 138.

Лице које врши достављање дужно је да на захтјев лица којем се достављање врши докаже својство лица овлашћеног за достављање.

Обавезно лично достављање
Члан 139.

(1) Учиниоцу прекршаја ће се лично доставити прекршајни налог, захтјев за покретање прекршајног поступка, позив за усмени претрес и одлука од чијег достављања почиње да тече рок за жалбу.

(2) Када се лице из става 1. овог члана не затекне у стану, пословној просторији или на радном мјесту, а није утврђено да је то лице одсутно, достављач ће писмено вратити пошти, односно органу који га шаље, уколико се писмено не доставља путем поште, а лицу коме се писмено доставља ће у поштанском сандучету или на вратима стана, пословног простора или на другом одговарајућем мјесту оставити писмено саопштење гдје се писмено налази и да га мора преузети у року од пет дана.

(3) Достављач је дужан да саопштење из става 2. овог члана потпише и да на писмену које врати пошти, односно органу, значи гдје је оставио саопштење.

(4) Сматра се да је достављање извршено на дан када лице којем је писмено намијењено преузме писмено.

(5) Ако лице у року од осам дана од дана остављања саопштења не преузме писмено, сматра се да је достављање извршено истеком осмог дана од дана остављања саопштења.

(6) Суд је дужан, на писмена из става 1. овог члана, у горњем лијевом углу адресне стране уписати ознаку "обавезна лична достава".

(7) Ако поштански достављач установи да је прималац одселио са дате адресе, покушаће утврдити нову адресу, те судско писмено вратити пошиљоцу са подацима о новој адреси, осим у случају ако је нова адреса примаоца у доставном подручју те исте поште, при чему ће се покушати уручење судског писма на новој адреси.

(8) Ако је утврђено да се починилац прекршаја не налази на адреси пријављеној у евиденцији о пребивалишту и боравишту држављана БиХ коју води надлежни орган, до-

стављање писмена ће се извршити у смислу одредаба члана 145. овог закона.

Посредно достављање
Члан 140.

(1) Писмена за која у овом закону није одређено да се морају лично доставити достављају се такође лично, али таква писмена, у случају када се прималац не затекне у свом стану, могу се предати неком од одраслих чланова његовог домаћинства.

(2) Ако се достављање врши на радном мјесту лица којем писмено треба доставити, а то лице се ту не затекне, достављање се може извршити лицу које је запослено на истом радном мјесту, ако оно пристане да прими писмено.

(3) Достављање адвокату може се извршити и предајом писмена лицу запосленом у адвокатској канцеларији.

(4) Достављање у складу са ст. 1. и 2. овог члана не може се извршити лицу које у истом поступку учествује са супротним интересом.

Враћање писмена органу који га је издао
Члан 141.

Ако се утврди да је лице коме достављање треба извршити одсутно и да му лица из члана 140. овог закона не могу писмено на вријеме предати, писмено ће се вратити органу који га је доставио, уз назначење гдје се одсутни налази.

Претпостављено достављање
Члан 142.

(1) Ако се достављање не може извршити на начин из члана 140. овог закона, а није утврђено да је лице којем достављање треба извршити одсутно, достављач ће вратити писмено органу који га доставља, или пошти, ако се достављање врши поштом.

(2) У поштанском сандучету или на вратима стана, пословне просторије или радног мјеста лица којем достављање треба извршити, достављач ће причврстити писмено саопштење о томе гдје се писмено налази, при чему се сматра да је тиме достављање извршено, а достављач ће означити разлог таквог достављања, као и дан када је саопштење причврстио на врата и ставиће свој потпис.

(3) О достављању извршеном на начин из става 1. овог члана обавијестиће се орган који је одредио достављање.

Достављање електронским путем
Члан 143.

(1) Достављање писмена електронским путем обавља се у складу са посебним законом.

(2) Сматра се да је достављање извршено на дан када лице којем се писмено доставља својим електронским потписом потврди пријем писмена, односно истеком осмог дана од дана регистрација обавјештења да је писмено упућено електронским путем.

Одбијање пријема
Члан 144.

(1) Ако лице којем је писмено упућено, односно лице које је за њега дужно да прими писмено, без законског разлога одбије да прими писмено, достављач ће га оставити у поштанском сандучету или у стану или просторији у којој је то лице запослено или ће писмено причврстити на вратима стана или просторије.

(2) Када је достављање извршено на начин из става 1. овог члана, достављач ће забиљежити на доставници дан, час и разлог одбијања пријема, као и мјесто гдје је писмено оставио и сматра се да је тиме достављање извршено.

(3) Ако лице одбије да прими прекршајни налог на лицу мјеста, овлашћено службено лице ће на прекршајном налогу забиљежити дан, час и разлог одбијања и сматра се да је достављање извршено.

(4) Судско писмено које се не може уручити примаоцу из разлога што је прималац непознат на датој адреси умро,

одселио или отпутовао на дужи период, пошта је дужна истог или сљедећег дана од дана покушаја доставе вратити пошиљаоцу.

(5) У случају из става 4. овог члана поштански достављач обавезан је на одређеном мјесту на повратници навести разлог зашто судско писмено није могло бити уручено (умро, непознат, одселио или отпутовао) и то потврдити својим потписом.

Промјена пребивалишта, односно боравишта или сједишта
Члан 145.

(1) Када окривљени у току прекршајног поступка промијени адресу, која је евидентирана код надлежног органа који води евиденцију о пребивалишту и боравишту држављана БиХ, односно регистрованој адреси сједишта правног лица код надлежног суда, дужан је да о томе одмах обавијести суд који води поступак.

(2) Ако окривљени не обавијести суд о промјени адресе, а достављач не може да сазна гдје се одселио, суд ће одредити да се сва даља достављања за њега врше на огласној табли суда који води поступак.

(3) Достављање се сматра извршеним по истеку осам дана од дана стављања писмена на огласну таблу суда који води поступак.

Посебни случајеви достављања
Члан 146.

(1) Војним лицима, припадницима Министарства унутрашњих послова, судске полиције, страже у органу управе надлежном за извршење кривичних санкција и у установама у којима су смјештена лица лишена слободе и запосленим у сувозном, ријечном и ваздухопловном саобраћају позив се доставља посредством њихове команде, односно непосредног старјешине, а по потреби, могу им се на тај начин достављати и остала писмена.

(2) Лицима лишеним слободе писмена се достављају у суду или посредством органа управе надлежног за извршење кривичних санкција или установе у којој су смјештена.

(3) Лицима која уживају право имунитета у Босни и Херцеговини, ако међународним уговорима није другачије предвиђено, писмена се достављају посредством министарства надлежног за иностране послове.

(4) Држављанима Босне и Херцеговине у другој држави, ако није ријеч о замолницама домаћих судова за међународну правну помоћ, писмена се достављају посредством дипломатског или конзуларног представништва Босне и Херцеговине, под условом да се друга држава не противи таквом начину достављања и да лице којем се доставља добровољно пристане да прими писмено.

(5) Овлашћени службеник дипломатског или конзуларног представништва потписује доставницу као достављач ако је писмено уручено у представништву, а ако је писмено достављено поштом потврђује то на доставници.

(6) Позиви и одлуке које се доносе до завршетка претреса за лица која учествују у поступку, осим за окривљеног, могу се предати учеснику у поступку који пристане да их уручи лицу коме су упућени, ако суд сматра да је на тај начин загарантовано њихово достављање.

(7) Позиви, осим првог позива и поједина обавјештења, могу се учесницима у поступку саопштити телефоном или електронском поштом (e-mail), о чему ће се сачинити службена забиљешка.

ГЛАВА XIV

ПОКРЕТАЊЕ ПРЕКРШАЈНОГ ПОСТУПКА

Подношење захтјева
Члан 147.

Прекршајни поступак се покреће:

- 1) издавањем прекршајног налога или
- 2) подношењем захтјева за покретање прекршајног поступка.

Прекршајни налог
Члан 148.

(1) Овлашћени орган издаје прекршајни налог ако је прекршај из његове надлежности утврђен:

1) непосредним опажањем од овлашћеног службеног лица приликом вршења инспекцијског надзора, надзора и прегледа пред овлашћеним органом на лицу мјеста или у неком другом судском или управном поступку,

2) на основу података који су добијени уређајима за надзор или мјерење,

3) прегледом документације, просторија и робе или на други законом прописан начин и

4) на основу признања о почињеном прекршају од окривљеног пред овлашћеним органом на лицу мјеста или у неком другом судском или управном поступку.

(2) Прекршајни налог се обавезно издаје под условом из става 1. овог члана када је новчана казна прописана у фискном износу.

(3) Овлашћени орган може издати прекршајни налог из става 2. овог члана и када је новчана казна израчунава коришћењем математичке формуле.

(4) Ако је новчана казна прописана у распону, овлашћени орган ће прекршајним налогом изрећи минимум прописане новчане казне.

(5) Прекршајним налогом уз казну се могу изрећи само заштитне мјере забране управљања моторним возилом у најкраћем прописаном трајању и заштитна мјера одузимања предмета, као и казнени бодови.

(6) Ако окривљени учини више прекршаја у стицају, овлашћени орган може прекршајним налогом изрећи јединствену новчану казну која је једнака збиру свих појединачних казни утврђених у минималном износу, а ако је за један или више извршених прекршаја прописана заштитна мјера, може изрећи заштитну мјеру - одузимање предмета, односно забрану управљања моторним возилом у најкраћем прописаном трајању.

(7) Ако је овлашћени орган, умјесто издавања прекршајног налога из става 2. овог члана, поднио захтјев за покретање прекршајног поступка за прекршај за који је прописана казна у одређеном износу, суд ће га рјешењем одбацити.

(8) За сваког починиоца издаје се посебно прекршајни налог.

(9) Овлашћени орган је обавезан да одмах, без одгађања, а најдуже у року од осам дана, унесе прекршајни налог у Регистар, а уколико то не учини, суд ће по захтјеву за судско одлучивање сматрати да је овлашћени орган одустао од прекршајног гоњења и рјешењем обуставити прекршајни поступак.

(10) На рјешење о обустави може се изјавити жалба у року од осам дана од дана доставе рјешења о прекршају.

Садржај прекршајног налога
Члан 149.

(1) Прекршајни налог издаје се у писаној форми и садржи:

- 1) назив: прекршајни налог,
- 2) назив овлашћеног органа који га је издао,
- 3) лично име и својство службеног лица које га је издао,
- 4) идентификациони број прекршајног налога одређен од овлашћеног органа,
- 5) датум издавања и датум уручења,

6) лично име окривљеног физичког лица, име оца, његову адресу пребивалишта, односно боравишта, јединствени матични број, мјесто запослења, за странце број путне исправе, односно личне карте, а за одговорно лице у правном лицу и функцију коју обавља у том правном лицу, а за предузетника назив и сједиште радње,

7) назив и сједиште окривљеног правног лица, као и његов јединствени идентификациони број,

8) чињенични опис радње из које произлази правно обиљежје прекршаја, као и вријеме и мјесто извршења прекршаја,

9) закон којим је прописан прекршај који треба примијенити,

10) изречену санкцију,

11) износ накнаде штете и накнаде паушалних трошкова за издавање прекршајног налога, уколико се тај износ може одредити цјеновником, и трошкова поступка насталих утврђивањем прекршаја употребом техничких средстава или спровођењем анализа и вјештачења, уколико су одређени у фиксном износу,

12) поуку о начину плаћања новчане казне, штете и трошкова са одговарајућим жиро рачуном и упозорење о посљедицама неплаћања,

13) мјесто за потпис, односно потпис и печат лица против којег је издат прекршајни налог,

14) да ли је поводом истог прекршаја издат другом лицу прекршајни налог и

15) потпис и печат службеног лица овлашћеног органа.

(2) Уколико је прекршај учињен у саобраћају, прекршајни налог садржи и:

1) регистарски број возила и број саобраћајне дозволе,

2) број возачке дозволе возача, уколико је окривљеном издата и

3) број казних бодова који је законом прописан за такв прекршај.

(3) Прекршајни налог садржи поуку да, уколико лице против којег је издат прекршајни налог, прихвати одговорност и најкасније у року од осам дана, од дана пријема прекршајног налога, плати половину изречене новчане казне, ослобађа се плаћања друге половине изречене новчане казне.

(4) Прекршајни налог садржи упозорење да окривљени има право да поднесе захтјев за судско одлучивање, у року од осам дана од дана уручења, са назнаком којем суду окривљени треба да поднесе захтјев.

(5) Прекршајни налог садржи обавјештење да новчана казна изречена од суда може бити већа од оне која је изречена прекршајним налогом, уколико се поднесе захтјев за судско одлучивање.

(6) Прекршајни налог садржи и обавјештење да ће окривљени бити дужан да надокнади судске трошкове уколико поднесе захтјев за судско одлучивање, уколико суд утврди да је одговоран за прекршај/е неведен/е у прекршајном налогу.

(7) Прекршајни налог садржи мјесто за потпис окривљеног о прихватању одговорности за прекршај у складу са чланом 151. овог закона и мјесто за потпис окривљеног који захтијева судско одлучивање у складу са чланом 154. овог закона.

(8) Овлашћени орган за издавање прекршајног налога утврђује образац прекршајног налога који обавезно садржи податке из ст. 1. до 5. овог члана, уз претходно прибављено мишљење министарства правде.

(9) Прекршајни налог се сачињава у оригиналу и двије копије, с тим да оригинал задржава овлашћени орган у својој евиденцији, а двије копије се уручују окривљеном и оштећеном ако је странка у поступку.

Исправке у прекршајном налогу

Члан 150.

(1) Овлашћени орган који је издао прекршајни налог може исправити грешке у писању или остале очигледне грешке, по службеној дужности или на приједлог заинтересоване стране у поступку.

(2) У случају исправке грешке материјалне и процесне природе за тражење судског одлучивања поново

се успоставља и продужава за осам дана од дана доставе окривљеном исправке прекршајног налога.

Прихватање одговорности

Члан 151.

(1) Окривљени може прихватити одговорност за прекршај плаћањем новчане казне и извршењем других обавеза утврђених прекршајним налогом у одређеном року или обавијестити овлашћени орган да прихвата санкцију која је одређена у прекршајном налогу или одређи се захтјева за судско одлучивање.

(2) У случају прихватања одговорности окривљеног у складу са ставом 1. овог члана, прекршајни налог постаје коначан и извршан.

Прихватање одговорности пропуштањем

Члан 152.

Уколико је прекршајни налог достављен у складу са одредбама овог закона, а окривљени не поднесе захтјев за судско одлучивање о издатом прекршајном налогу, сматраће се да је прихватио одговорност пропуштањем, а прекршајни налог ће постати коначан и извршан.

Лица која немају пребивалиште у Републици Српској и

Босни и Херцеговини

Члан 153.

(1) Окривљеном који нема пребивалиште, односно бивалиште у Републици Српској, односно Босни и Херцеговини, а којем је издат прекршајни налог ван радног времена банке или поште или ако је прекршај учињен ван насељеног мјеста, може се понудити да плати новчану казну и трошкове платног промета, у најближој полицијској станици или у канцеларији надлежног овлашћеног органа уз издавање потврде, а овлашћени службеник ће првог наредног радног дана уплатити новац преко банке или поште на рачун буџета Републике Српске.

(2) Ако окривљени не плати новчану казну, сматраће се да је поднио захтјев за судско одлучивање и одмах ће се довести пред надлежни суд.

(3) Уколико није могуће окривљеног одмах довести пред суд, могу се предузети мјере да би се обезбиједило његово појављивање, у складу са чланом 170, односно чланом 176. овог закона.

Подношење захтјева за судско одлучивање

Члан 154.

(1) Окривљени може надлежном суду поднијети захтјев за судско одлучивање о прекршајном налогу у року од осам дана од дана уручења налога, у складу са чланом 149. став 4. овог закона.

(2) Суд је обавезан да одмах по пријему захтјева за судско одлучивање обавијести овлашћени орган да је окривљени поднио захтјев за судско одлучивање.

(3) Када окривљени поднесе захтјев за судско одлучивање, суд ће санкције изречене у прекршајном налогу бристати из Регистра.

(4) Суд може по захтјеву за судско одлучивање, окривљеном изрећи већу новчану казну од казне која је изречена прекршајним налогом.

Одустајање окривљеног од захтјева за судско одлучивање

Члан 155.

(1) Окривљени који је поднио захтјев за судско одлучивање може од тог захтјева одустати.

(2) У случају из става 1. овог члана суд ће рјешењем изрећи санкцију утврђену прекршајним налогом за који је поднесен захтјев за судско одлучивање утврдити да је прекршајни налог коначан и извршан, а изречену санкцију и трошкове поступка из тога рјешења унијети у Регистар.

(3) Рјешењем из става 2. овог члана суд ће обавезати окривљеног да плати трошкове поступка које је проузроковао подношењем захтјева за судско одлучивање, а који се могу изрећи испод прописане мјере за трошкове поступка.

Испитивање захтјева за судско одлучивање
Члан 156.

- (1) Суд ће одбацити захтјев за судско одлучивање, ако:
1) захтјев није поднесен у року који је одређен законом и
2) је захтјев поднесен од неовлашћеног лица.

(2) Ако у прекршајном налогу на основу којег је поднесен захтјев за судско одлучивање није прецизиран чињенични опис радње из које произлази правно обиљежје прекршаја, вријеме и мјесто извршења прекршаја, или је нечитак, или недостају друге околности потребне да се прекршај што тачније одреди, суд ће тражити од органа који је издао прекршајни налог да га у року од осам дана од дана пријема уреди.

(3) Ако овлашћени орган у остављеном року не отклони недостатке, суд ће сматрати да је овлашћени орган одустао од прекршајног гоњења и обуставити прекршајни поступак.

(4) Даном правоснажности рјешења којим суд одбацује захтјев за судско одлучивање због разлога из става 1. т. 1) и 2) овог члана, прекршајни налог на који је уложен захтјев за судско одлучивање постаје коначан и извршан, а изречену санкцију из прекршајног налога суд ће унијети у Регистар.

Захтјев за покретање прекршајног поступка
Члан 157.

(1) Када није могуће издати прекршајни налог, у складу са чланом 148. овог закона, овлашћени подносилац захтјева ће поднијети захтјев за покретање прекршајног поступка надлежном суду.

(2) Захтјев за покретање прекршајног поступка подносилац захтјева доставља суду у писаној форми у довољном броју примјерака за суд и окривљене.

Садржај захтјева за покретање прекршајног поступка
Члан 158.

- (1) Захтјев за покретање прекршајног поступка садржи:
1) назив и сједиште подносиоца, односно лично име подносиоца захтјева и његову адресу,
2) назив суда којем се подноси захтјев,
3) лично име окривљеног физичког лица, име оца, његову адресу пребивалишта, односно боравишта, јединствени матични број, мјесто запослења, за странца број пасоша, односно личне карте, а за одговорно лице и функцију, односно посао који обавља, а по могућности и број телефона, а за предузетника назив и сједиште радње, а за малолетника име и презиме старатеља, његову адресу пребивалишта, односно боравишта,
4) назив и сједиште окривљеног правног лица, као и његов јединствени идентификациони број,
5) чињенични опис радње из које произлази правно обиљежје прекршаја, вријеме и мјесто извршења прекршаја и друге околности потребне да се прекршај што тачније одреди,
6) процијенјену висину накнаде штете и друге трошкове,
7) закон, односно пропис којим је прописан прекршај који треба примијенити,
8) приједлог о доказима које треба извести, уз навођење личних имена, адреса свједока, списа које треба прочитати и предмета који служе као доказ и
9) потпис и печат подносиоца захтјева.

(2) Када захтјев за покретање прекршајног поступка подноси оштећени, захтјев не мора да садржи закон, односно пропис којим је прописан прекршај који треба примијенити нити јединствени матични, односно идентификациони број окривљеног лица.

(3) Оштећени као подносилац захтјева за покретање прекршајног поступка дужан је да своје својство оштећеног учини вјероватним у самом захтјеву за покретање прекршајног поступка.

Испитивање услова за вођење прекршајног поступка
Члан 159.

(1) Када суд прими захтјев за покретање прекршајног поступка испитаће да ли је надлежан и да ли постоје услови за вођење поступка и одлучиће о даљем току поступка.

(2) Ако суд установи да није надлежан, огласиће се не надлежним и по правоснажности рјешења упутиће предмет надлежном суду.

(3) Ако захтјев не садржи податке из члана 158. овог закона, затражиће се од подносиоца захтјева да га у одређеном року допуни.

(4) У случају да подносилац захтјева не отклони недостатке у одређеном року, сматраће се да је одустао од захтјева и такав захтјев ће се одбацити.

(5) Рок из става 4. овог члана не може бити дужи од 15 дана.

Одбацивање захтјева
Члан 160.

(1) Суд ће, када утврди да не постоје услови за покретање прекршајног поступка, рјешењем одбацити захтјев за покретање прекршајног поступка, ако:

- 1) захтјев није поднесен од овлашћеног органа, односно овлашћеног лица,
2) радња описана у захтјеву није прекршај,
3) је наступила застарјелост за покретање прекршајног поступка,
4) постоје околности које искључују прекршајну одговорност окривљеног и
5) постоје други законом прописани разлози због којих се поступак не може покренути.

(2) Рјешење из става 1. овог члана доставиће се подносиоцу захтјева, а оштећени ће се обавијестити да имовинскоправни захтјев може остварити у парници.

(3) Против рјешења из става 1. овог члана подносилац захтјева за покретање поступка има право жалбе у року од осам дана од дана уручења рјешења.

Одустанак подносиоца захтјева за покретање прекршајног поступка
Члан 161.

(1) Подносилац захтјева за покретање прекршајног поступка може одустати од захтјева све до доношења првостепене одлуке.

(2) Рјешењем ће се подносилац захтјева који није корисник буџета обавезати да плати трошкове поступка које је проузроковао подношењем захтјева за покретање прекршајног поступка, а који се могу изрећи испод прописане мјере за трошкове поступка.

Позивање на претрес
Члан 162.

(1) Уколико суд не одбаци захтјев за покретање прекршајног поступка или захтјев за судско одлучивање (у даљем тексту: захтјев), суд ће одредити вријеме и мјесто за одржавање претреса и лица која је потребно позвати на претрес.

(2) На претрес ће се позвати: окривљени и његов бранилац, подносилац захтјева, оштећени и њихови законски заступници и пуномоћници.

(3) Ако је окривљени правно лице, на претрес се позива представник правног лица.

(4) У погледу садржине позива за окривљеног примијениће се одредбе члана 167. став 2. овог закона.

(5) У позиву, окривљени, односно подносилац захтјева ће се упозорити на посљедице пропуштања појављивања на претресу из чл. 187, 188, 189. и 190. овог закона.

(6) Ако за утврђивање чињеничног стања присуство окривљеног није неопходно, у позиву ће се назначити да ће у случају непојављивања окривљеног на претрес, суд донијети одлуку без саслушања, а окривљеног поучити

да се уколико прихвати одговорност, може писмено изјаснити да прихвата одговорност, а у погледу санкција и трошкова поступка, као и олакшавајућих и отежавајућих околности на његовој страни, окривљени може доставити материјалне доказе на којима заснива своје приједлоге у погледу истих.

(7) Позив окривљеном мора се доставити тако да између достављања позива и дана претреса остане довољно времена за припремање одбране, а најмање осам дана.

(8) На приједлог окривљеног, односно подносиоца захтјева, а по престанку окривљеног, рок из става 6. овог члана може се и скратити.

Сходна примјена Закона о кривичном поступку Члан 163.

Ако овим законом није другачије одређено, на позивање лица из члана 162. ст. 2. и 3. овог закона сходно се примјењују одредбе Закона о кривичном поступку.

Обезбјеђење присуства свједока на претресу и прибављање доказа Члан 164.

(1) Окривљени, односно подносилац захтјева дужни су да обезбједе појављивање свједока на претресу.

(2) Када нису у могућности да обезбједе појављивање свједока јер свједок не жели да добровољно приступи на претрес или позвани свједок не приступи на претрес, свака странка може захтијевати од суда да позове тог свједока.

(3) Ако суд одобри захтјев за позивање и ако је неопходно додатно вријеме да би се позиви уручили, суд може одгодити претрес.

(4) Странка која намјерава да поднесе неку исправу као доказ мора је донијети на претрес.

(5) Ако исправа није доступна странци која жели да је поднесе као доказ, та странка може захтијевати од суда да изда судски налог ради прибављања тог доказа.

(6) Ако суд одобри захтјев за издавање судског налога и ако је неопходно додатно вријеме да би се налог уручио, суд може одгодити претрес и одредити рок за прибављање доказа.

(7) Терет доказивања да је окривљени починио прекршај је на подносиоцу захтјева.

(8) Претрес неће бити одгођен због пропуштања било које странке да обезбјеђи свједоке или исправе, осим када суд утврди да је то пропуштање било потпуно изван контроле те странке.

Разматрање и преписивање списка предмета Члан 165.

(1) Подносилац захтјева за покретање прекршајног поступка, окривљени, бранилац окривљеног, представник окривљеног правног лица, оштећени и његов законски заступник, односно пуномоћник имају право да разматрају и преписују списе предмета.

(2) Разматрање и преписивање списка предмета може се дозволити и другим лицима која за то имају правни интерес.

(3) Када је прекршајни поступак у току, разматрање и преписивање списка предмета дозвољава судија који води прекршајни поступак, а када је поступак завршен, разматрање и преписивање списка предмета дозвољава предсједник суда или службено лице које он одреди.

(4) Разматрање и преписивање списка предмета може се ускратити само ако би се тиме ометало правилно вођење прекршајног поступка или ако се искључи јавност у поступку.

(5) Против рјешења о ускраћивању разматрања и преписивања списка предмета дозвољена је жалба која не задржава извршење рјешења.

(6) О жалби из става 5. овог члана одлучује вијеће у саставу троје судија тог суда.

ГЛАВА XV

МЈЕРЕ ЗА ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ ПРИСУСТВА ОКРИВЉЕНОГ

Врсте мјера и општа правила о њиховој примјени Члан 166.

(1) Мјере за обезбјеђење присуства окривљеног за вођење прекршајног поступка су:

- 1) позив,
- 2) довођење,
- 3) мјере надзора,
- 4) јемство и
- 5) задржавање.

(2) Приликом одлучивања коју ће од мјера из става 1. овог члана примјенити, суд ће се придржавати услова прописаних за примјену појединих мјера, водећи рачуна да се не примјењује тежа мјера ако се иста сврха може постићи блажом мјером.

(3) Суд ће по службеној дужности укинути мјере из става 1. овог члана или их замијенити блажим мјерама ако су престали законом прописани услови за њихову примјену или ако су наступили услови да се иста сврха може постићи блажом мјером.

Позивање окривљеног Члан 167.

(1) Присуство окривљеног у току вођења прекршајног поступка обезбјеђује се позивањем од стране суда.

(2) Окривљени се позива достављањем позива у писаној форми, који садржи:

- 1) назив суда који позива и број предмета,
- 2) лично име окривљеног,
- 3) законски назив прекршаја који му се ставља на терет,
- 4) мјесто гдје окривљени треба да дође,
- 5) дан и час када треба да дође,
- 6) назначење да се позива у својству окривљеног и упозорење на последице неодазивања и
- 7) службени печат и потпис судије.

(3) Када се окривљени први пут позива, уз позив му се обавезно доставља примјерак захтјева за покретање прекршајног поступка, односно идентификациони број и назив овлашћеног органа који је издао прекршајни налог за који је поднесен захтјев за судско одлучивање, као и поука о његовим правима, у складу са чланом 9. овог закона.

(4) Окривљеном ће се у позиву назначити да на претрес дође са свједоцима, исправама и другим доказима за своју одбрану.

(5) Приликом првог позива окривљени ће бити поучен да је дужан да до правоснажног окончања поступка, односно до окончања поступка извршења одлуке о прекршају одмах обавијести суд о промјени адресе или намјери да промијени боравиште и бити упозорен на последице одређене овим законом.

Довођење окривљеног Члан 168.

(1) Ако се уредно позвани окривљени не одазове позиву, а свој изостанак не оправда или ако се није могло извршити уредно достављање позива, а из околности очигледно произлази да окривљени избјегава пријем позива, суд може наредити његово довођење.

(2) Ако суд оцијени да постоје услови за вођење поступка и доношење одлуке и без саслушања окривљеног, наредба за довођење се неће издати.

Наредба за довођење окривљеног Члан 169.

(1) Наредба за довођење се издаје у писаној форми и садржи: лично име окривљеног којег треба довести, као и друге потребне податке који су познати, прекршај који му

се ставља на терет, уз навођење одредаба закона којим је прекршај утврђен, разлог због којег се налаже довођење, службени печат и потпис судије.

(2) Наредбу за довођење извршава судска полиција.

(3) Лице којем је повјерено извршење наредбе предаје наредбу окривљеном и позива га да пође са њим, а ако окривљени то одбије, доведше га принудно.

(4) Против војних лица и припадника полиције, по правилу, неће се издавати наредба за довођење, већ ће се затражити од њиховог претпостављеног, односно установе да их доведе.

(5) Ако је довођење нужно, с обзиром на околности случаја, таква лица ће се довести у складу са ст. 1, 2. и 3. овог члана.

Задржавање лишењем слободе Члан 170.

(1) Овлашћени полицијски службеници или друга службена лица, која су овлашћена посебним законом, могу лице затечено у вршењу прекршаја задржавањем лишити слободе, ако:

1) није познат идентитет тог лица,

2) то лице нема пребивалиште или боравиште у Републици Српској, односно Босни и Херцеговини, или које привремено борави у иностранству и жели да напусти Босну и Херцеговину прије окончања поступка, а постоје околности које указују да ће побјећи или отићи у другу државу ради избјегавања одговорности за прекршај,

3) постоје околности које указују да ће поновити прекршај или довршити покушани прекршај и

4) постоји опасност да ће уништити, сакрити, измијенити или фалсификовати доказе који су важни за прекршајни поступак.

(2) Овлашћена лица из става 1. овог члана дужна су да о задржавању лишења слободе лица које је починило прекршај сачине службену забиљешку, која садржи вријеме и мјесто лишења слободе и да то лице, одмах, без одгађања, уз захтјев за покретање прекршајног поступка, доведу у суд.

(3) Ако се лице лишено слободе не може одмах привести у суд, а постоје неке од околности из става 1. овог члана, овлашћени полицијски службеник може починиоца прекршаја задржати најдуже 12 часова.

(4) Лице затечено у вршењу прекршаја које је под дејством алкохола у организму преко 1,00 г/кг, лице које одбије да се подвргне алко-тестирању, као и лице код којег се утврди присуство опојних дрога и средстава, овлашћени полицијски службеници задржаће до истрезњења или опоравка, а најдуже до 12 часова, при чему се задржавање из става 3. овог члана продужава за тај период, док се у односу на починиоца прекршаја у саобраћају може примјенити и мјера - премјештање моторног возила на одређено мјесто до престанка дјеловања дејства алкохола или опојног средства, али не дуже од 12 часова.

(5) О задржавању из става 4. овог члана овлашћени полицијски службеник издаће наредбу у писаној форми о задржавању.

(6) Трошкове премјештања моторног возила сноси починилац прекршаја.

(7) Лице лишено слободе мора бити одмах обавијештено на свом језику или на језику који разумије о разлозима лишења слободе и истовремено упознато с тим да није дужно ништа да изјави, да има право да узме браниоца којег само изабере, да захтијева да се о лишењу слободе обавијести лице које само одреди, као и дипломатски, односно конзуларни представник државе чији је држављанин, односно представник одговарајуће међународне организације, ако је ријеч о лицу без држављанства.

Задржавање окривљеног Члан 171.

У прекршајном поступку окривљени може бити задржан судском наредбом ако постоји неки од разлога из члана 170. став 1. овог закона, али не дуже од 12 часова.

Наредба о задржавању окривљеног Члан 172.

(1) О задржавању окривљеног судија који води прекршајни поступак доноси наредбу у којој означава дан и час када је наређено задржавање, као и законски основ задржавања.

(2) Наредба о задржавању саопштава се окривљеном уз потпис.

(3) Окривљеном који је задржан допустиће се да, без одгађања, о задржавању обавијести лице по свом избору, као и дипломатског, односно конзуларног представника државе чији је држављанин, односно представника одговарајуће међународне организације ако је у питању избјеглица или лице без држављанства или браниоца, ако бранилац није био присутан приликом његовог испитивања.

Одузимање путне или друге личне исправе Члан 173.

(1) Ради обезбјеђења присуства окривљеног пред судом, овлашћени полицијски службеник или друго овлашћено лице може, у случају из члана 170. став 1. тачка 2) овог закона, од окривљеног одузети путну или другу личну исправу, до привођења пред суд.

(2) Суд може продужити трајање мјере из става 1. овог члана до извршења прекршајне санкције.

Задржавање путне или друге личне исправе Члан 174.

(1) Суд може задржати путну или другу личну исправу окривљеног до извршења одлуке, уколико нађе да би кажњено лице чије се мјесто боравка налази у другој држави могло осујетити извршење одлуке одласком са територије Републике Српске, односно Босне и Херцеговине.

(2) О задржавању путне или друге личне исправе издаје се потврда.

Хитни прекршајни поступак Члан 175.

(1) У случајевима из чл. 170. до 174. овог закона, као и у другим оправданим случајевима, суд може спровести хитни прекршајни поступак по дежурном судији, при чему се прекршајни поступак може водити и ван радног времена.

(2) Хитни прекршајни поступак ће суд спровести и у случају ако овлашћени орган поднесе захтјев за издавање наредбе прије покретања прекршајног поступка.

(3) Прије покретања прекршајног поступка, одлуке по захтјеву странака доноси дежурни судија, сходно примјени одредаба Закона о кривичном поступку.

Јемство и разлози за одређивање јемства Члан 176.

(1) Када је прекршајни поступак покренут против окривљеног који нема стално пребивалиште у Републици Српској, односно Босни и Херцеговини или који привремено борави у другој држави, као и у другим случајевима када постоји опасност да би бјекством могао избјећи одговорност за прекршај, може се захтијевати да он лично или неко други за њега пружи јемство да до краја прекршајног поступка неће побјећи, а да сам окривљени обећа да се неће крити и да без одобрења неће напустити своје боравиште.

(2) Јемство се не може одредити прије него што окривљени буде испитан нити без његовог пристанка.

Садржина и висина јемства Члан 177.

(1) Јемство гласи на новчани износ који се одређује с обзиром на тежину прекршаја, личне и породичне прилике окривљеног и имовинско стање лица које даје јемство.

(2) Јемство се састоји у полагању готовог новца, хартија од вриједности, драгоцености или других покретних ствари веће вриједности које се лако могу уновчити и чувати или у стављању хипотеке за износ јемства на непокретној имовини лица које даје јемство.

(3) Висина јемства се одређује у износу до највише новчане казне прописане за прекршај за који се води поступак увећан за износ трошкова поступка.

(4) Ако се против истог окривљеног води поступак због више прекршаја, јемство ће се одредити до висине казне која се може изрећи за прекршаје у стицају.

(5) У случајевима из ст. 3. и 4. овог члана јемство може бити увећано за износ истакнутог имовинскоправног захтјева оштећеног.

Јемство за случај одласка у другу државу
Члан 178.

Ако је прекршај учинило лице које нема пребивалиште у Републици Српској, односно Босни и Херцеговини и жели да напусти њену територију прије правоснажности судске одлуке, на приједлог окривљеног може се одредити јемство без обзира на услове из члана 176. став 1. овог закона.

Поступање са јемством
Члан 179.

(1) Јемство се задржава до доношења правоснажне одлуке.

(2) Ако је донесено правоснажно рјешење о обустави прекршајног поступка, положено јемство се враћа.

(3) Ако кажњени по правоснажности судске одлуке не плати штету или трошкове прекршајног поступка, утврђени износ ће се наплатити из положеног јемства, а ако положени износ није довољан, из њега ће се првенствено накнадити износ штете.

(4) Ако осуђени не плати новчану казну, односно утврђени износ одузете имовинске користи, по наплати штете и трошкова прекршајног поступка наплатиће се новчана казна, односно утврђени износ имовинске користи, из положеног јемства.

(5) Ако је изречена казна затвора, јемство се укида када кажњени почне да издржава казну.

(6) Ако осуђени не приступи издржавању казне затвора или извршењу заштитне мјере, остатак јемства ће се у цијелости задржати и уплатити као приход буџета Републике Српске.

(7) Ако окривљени побјегне или напусти територију Републике Српске, суд ће рјешењем одредити да се вриједност дата као јемство уплати као приход буџета Републике Српске.

Прекид поступка
Члан 180.

(1) Суд ће рјешењем прекинути поступак, ако:

1) се не зна боравиште окривљеног или је он у бјекству, или иначе није доступан државним органима и органу који води поступак из других разлога, или се налази у иностранству на неодређено вријеме и

2) је код окривљеног наступило привремено душевно обољење или привремена душевна поремећеност.

(2) Прекинути поступак наставиће се на приједлог подносиоца захтјева када престану сметње које су изазвале прекид.

(3) О прекиду и настављању поступка обавијестиће се подносилац захтјева, а уколико подносилац захтјева предложи наставак поступка након наступања релативне или апсолутне застарјелости прекршајног поступка, суд ће такв приједлог одбацити и обуставити прекршајни поступак.

(4) Против рјешења о прекиду и наставку поступка жалба није допуштена.

Разлози за обустављање поступка
Члан 181.

Рјешење којим се обуставља поступак против окривљеног доноси се када се утврди да:

1) суд није стварно надлежан за вођење прекршајног поступка,

2) је поступак вођен без захтјева овлашћеног подносиоца,

3) је окривљени у току прекршајног поступка умро или је окривљено правно лице престало да постоји брисањем из судског регистра,

4) окривљени има дипломатски имунитет,

5) је подносилац захтјева од започињања до завршетка претреса одустао од захтјева,

6) је окривљени за исти прекршај већ правоснажно проглашен одговорним, ослобођен или је захтјев против њега правоснажно одбијен или је поступак против њега правоснажно обустављен или је окривљени у кривичном поступку правоснажно проглашен кривим за дјело које обухвата и обиљежја прекршаја,

7) је наступила застарјелост за вођење прекршајног поступка и

8) постоје и друге околности које искључују вођење прекршајног поступка.

Споразум о признању одговорности
Члан 182.

(1) Када се прекршајни поступак води за један прекршај или за више прекршаја у стицају, овлашћени подносилац захтјева може предложити окривљеном и његовом браниоцу, уколико га има, закључивање споразума о признању одговорности, односно они могу овлашћеном подносиоцу захтјева предложити закључивање таквог споразума.

(2) Када се упуту приједлог из става 1. овог члана, странке и бранилац могу преговарати о условима признања одговорности за прекршај, односно прекршаје који се окривљеном стављају на терет.

(3) Споразум о признању одговорности мора бити сачињен у писаном облику и може се поднијети најкасније до завршетка првог рочишта за одржавање претреса.

(4) Споразум о признању одговорности подноси се суду.

Сходна примјена Закона о кривичном поступку
Члан 183.

У погледу предмета споразума, одлучивања о споразуму и одлуке донесене на основу споразума о признању одговорности сходно се примјењују одредбе преговарања о кривичном поступку Републике Српске.

ГЛАВА XVI

ПРЕТРЕС

Општа јавност
Члан 184.

(1) Претрес је јаван.

(2) Претресу могу присуствовати пунољетна лица.

(3) Лица која присуствују претресу не могу носити оружје или опасно оруђе, осим чувара окривљеног који може бити наоружан.

Искључење јавности
Члан 185.

Суд може од почетка до завршетка претреса искључити јавност по службеној дужности или по приједлогу странке, али увијек по њиховом саслушању ако је то потребно ради чувања тајних података, чувања јавног реда, заштите морала, заштите интереса малолетног лица или заштите личног или породичног живота окривљеног или оштећеног.

Отварање претреса
Члан 186.

Судија отвара претрес и објављује предмет претреса, утврђује да ли су дошла сва позвана лица, а ако нису дошла, провјерава да ли су им позиви уручени и да ли су свој изостанак оправдала.

Доношење одлуке у одсуству окривљеног
Члан 187.

(1) Ако на претрес који је заказан на основу захтјева за покретање прекршајног поступка не дође окривљени који

је уредно позван и не оправда изостанак, или окривљени који је писменим изјашњењем прихватио одговорност, суд ће, на основу доказа достављених од подносиоца захтјева, доказа и писменог приједлога санкције од окривљеног, уколико су докази и такав приједлог поднесени од окривљеног, донијети одлуку у одсуству окривљеног.

(2) На одлуку из става 1. овог члана окривљени може поднијети молбу за враћање у пређашње стање, осим у случају ако је окривљени писменим изјашњењем прихватио одговорност.

(3) У случају из става 1. овог члана окривљеном се не може изрећи казна затвора.

Пропуштање појављивања окривљеног Члан 188.

(1) Ако на претрес, који је заказан на основу захтјева за судско одлучивање, не дође окривљени, сматраће се да је прихватио одговорност за прекршај пропуштањем.

(2) У случају из става 1. овог члана суд ће рјешењем утврдити да је прекршајни налог коначан и извршан даном доношења рјешења, због пропуштања појављивања окривљеног.

(3) Против рјешења из става 1. овог члана жалба није дозвољена.

Пропуштање појављивања подносиоца захтјева Члан 189.

(1) Ако уредно позвани подносилац захтјева или представник издаваоца прекршајног налога пропусти да се појави на претресу, суд ће донијети рјешење о обустављању прекршајног поступка.

(2) Против рјешења из става 1. овог члана којим је поступак обустављен, жалба није дозвољена.

Пропуштање појављивања подносиоца захтјева и окривљеног Члан 190.

(1) Ако је прекршајни поступак покренут на основу захтјева за покретање прекршајног поступка, а не дођу ни представник подносиоца захтјева ни окривљени, суд доноси рјешење о обустављању поступка.

(2) Ако је прекршајни поступак покренут на основу захтјева за судско одлучивање, а на претрес не дођу уредно позвани представник издаваоца прекршајног налога и окривљени, прекршајни налог ће постати коначан и извршан у складу са чланом 152. овог закона.

(3) Против рјешења из ст. 1. и 2. овог члана жалба није дозвољена.

Ток претреса Члан 191.

(1) Претрес почиње објављивањем главне садржине захтјева, а завршава се, по могућности, без прекидања, на једном рочишту.

(2) Суд ће тражити од окривљеног да се изјасни да ли прихвата одговорност за прекршај који му се ставља на терет.

(3) Ако окривљени прихвати одговорност, суд ће одлучити само о врсти, висини санкције и трошковима поступка, а евентуално и о одузимању имовинске користи и накнади штете оштећеном, извођењем достављених и предложених доказа неопходних да се одлучи о тим околностима.

(4) У случају из става 3. овог члана одлука не мора да садржи образложење, осим у погледу изречене санкције, трошкова поступка, одузимања имовинске користи и накнаде штете.

(5) У поуци о правном лијеку окривљени ће се подучити да се жалбом може рјешење побијати само у погледу изречене санкције.

(6) Ако окривљени не прихвати одговорност, суд ће га позвати да изнесе своју одбрану, коју није обавезан изнијети, нити дати одговор, као ни доказе.

(7) Ако су окривљени правно лице и одговорно лице у правном лицу, прво се саслушава представник правног лица, а последије њега одговорно лице.

(8) Након саслушања окривљеног прелази се на извођење доказа саслушањем свједока и вјештака и извођење других доказа.

(9) Ред извођења доказа утврђује судија.

(10) О претресу се води записник у који се уноси цијели ток претреса.

Право странака на претресу Члан 192.

(1) Окривљени има право да изнесе своју одбрану, али није обавезан да говори или да износи доказе.

(2) Странке имају право да буду саслушане и да испитају свједоке које је позвала супротна странка.

(3) Странке имају право на заступање или помоћ адвоката, односно браниоца.

Измјена захтјева за покретање прекршајног поступка Члан 193.

(1) Ако докази изведени на претресу указују да се измијенило чињенично стање изнесено у захтјеву за покретање прекршајног поступка, подносилац захтјева може на претресу усмено измијенити захтјев, с тим да не може бити окривљеном стављен на терет тежи прекршај од претходног.

(2) У случају из става 1. овог члана, на захтјев окривљеног или његовог браниоца, ако је то потребно, суд ће обезбиједити довољно времена за припремање одбране, по измијењеном захтјеву.

Завршне ријечи Члан 194.

Послије завршеног доказног поступка судија даје ријеч странкама, оштећеном и браниоцу, а потом објављује да је претрес завршен.

ГЛАВА XVII ОДЛУКЕ СУДА

Доношење одлуке Члан 195.

(1) Након завршетка претреса, суд ће одмах донијети одлуку, а у пореским, царинским и другим финансијским прекршајима, суд ће донијети одлуку у року од три дана, као и у другим случајевима, ако суд није у могућности одмах да донесе одлуку.

(2) Уколико је спровођен доказни поступак, суд ће донијети одлуку у року од осам дана од дана завршетка претреса на којем је доказни поступак завршен, а у пореским, царинским и другим финансијским прекршајима, у року од 15 дана.

Субјективни и објективни идентитет Члан 196.

(1) Одлука се може односити само на лице против којег је поднесен захтјев за покретање прекршајног поступка или на лице које је поднијело захтјев за судско одлучивање и само на прекршај из поднесеног или на претресу измијењеног захтјева.

(2) Суд није везан за приједлог и оцјену подносиоца захтјева у погледу правне оцјене прекршаја.

Докази на којима се одлука заснива Члан 197.

(1) Суд заснива одлуку само на чињеницама и доказима који су непосредно изведени на претресу или су садржани у записницима, односно другим материјалима који су, у складу са овим законом, на претресу прочитани и на одговарајући начин изнесени.

(2) Суд је дужан да савјесно оцијени сваки доказ појединачно и у вези са осталим доказима и да на основу такве оцјене изведе закључак да ли је нека чињеница утврђена.

Врсте одлука
Члан 198.

- (1) Прекршајни поступак се завршава доношењем:
- 1) рјешења којим се окривљени ослобађа одговорности,
 - 2) рјешења којим се окривљени проглашава одговорним или
 - 3) рјешења о обустављању прекршајног поступка у смислу члана 181. овог закона.
- (2) Ако се прекршајни поступак води због више прекршаја, у рјешењу ће се навести за који се прекршај окривљени проглашава одговорним, а за који се ослобађа одговорности или се поступак обуставља.

Рјешење којим се окривљени ослобађа одговорности
Члан 199.

Рјешење којим се окривљени ослобађа одговорности суд ће донијети, ако:

- 1) дјело за које се терети није прекршај,
- 2) није доказано да је окривљени починио прекршај за који је против њега поднесен захтјев и
- 3) постоје околности које искључују прекршајну одговорност окривљеног.

Рјешење којим се окривљени проглашава одговорним
Члан 200.

(1) Рјешење којим се окривљени проглашава одговорним за прекршај доноси се када се у прекршајном поступку утврди постојање прекршаја и одговорност окривљеног за тај прекршај.

(2) У рјешењу којим се окривљени проглашава одговорним суд ће изрећи:

- 1) за који се прекршај проглашава одговорним, уз значење чињеница и околности које чине обилежја прекршаја, као и чињеница и околности од којих зависи примјена одређене одредбе овог закона,
- 2) назив прекршаја и које су одредбе закона о прекршају примијењене,
- 3) казну која се изриче окривљеном,
- 4) одлуку о мјерама упозорења,
- 5) одлуку о заштитним и васпитним мјерама и одузимању имовинске користи,
- 6) одлуку о урачунавању лишења слободе и задржавања и
- 7) одлуку о трошковима прекршајног поступка и имовинскоправном захтјеву.

(3) Ако је окривљени кажњен новчаном казном, у изреци рјешења ће се назначити рок у којем ће се новчана казна платити, начин извршења ако се новчана казна не плати и евентуално начин замјене новчане казне у казну затвора.

(4) Ако је изречена заштитна мјера - одузимање предмета, у изреци рјешења ће се одредити како ће се поступити са одузетим предметима.

Садржај одлуке
Члан 201.

(1) Писмена одлука суда мора потпуно да одговара одлуци која је донесена и мора имати увод, изреку и образложење, осим ако овим законом није другачије одређено.

(2) Увод одлуке садржи: назив суда, лично име судије и записничара, лично име окривљеног или назив и сједиште окривљеног правног лица, прекршај који је окривљеном стављен на терет, да ли је био присутан на претресу, дан одржавања претреса, да ли је претрес био јаван, лично име подносиоца захтјева, браниоца, законског заступника и пуномоћника који су били присутни на претресу и дан објављивања, односно доношења одлуке.

(3) Изрека одлуке садржи: личне податке о окривљеном и одлуку којом се окривљени проглашава одговорним за прекршај који му је стављен на терет или којом се ослобађа од захтјева поднесеног за тај прекршај или одлуку којом је против њега поступак обустављен и одлуку о трошковима поступка.

(4) Ако је окривљени проглашен одговорним, изрека мора обухватити и податке из члана 200. овог закона, а ако је окривљени ослобођен, изрека мора обухватити опис прекршаја који му се ставља на терет и одлуку о трошковима прекршајног поступка и имовинскоправном захтјеву ако је поднесен.

(5) У образложењу одлуке суд ће изнијети кратко разлоге за сваку тачку одлуке, тако што ће: изложити неспорне чињенице и из којих разлога те чињенице узима као доказане или недоказане, дајући при томе нарочито оцјену вјеродостојности противрјечних доказа, из којих разлога није уважио поједине приједлоге странака, из којих разлога је одлучио да се не саслуша непосредно свједок или вјештак чији је исказ, односно налаз у писаној форми и мишљење прочитан, којим разлозима се руководио приликом рјешавања правних питања, а нарочито приликом одређивања да ли постоји прекршај и одговорност окривљеног и о примјени одређених одредаба закона на окривљеног и његово дјело, као и о разлозима упућивања оштећеног на парницу.

(6) Ако је окривљени осуђен на казну, у образложењу ће се навести које је околности суд узео у обзир приликом одмјеравања казне.

(7) Суд ће посебно образложити којим се разлозима руководио када је нашао да треба изрећи казну затвора када је прописана алтернативно са новчаном казном, као и када је нашао да треба ублажити казну или окривљеног ослободити од казне или изрећи мјеру упозорења или да треба изрећи заштитну, односно васпитну мјеру или одузети имовинску корист или опозвати условну осуду.

(8) Ако се окривљени ослобађа од одговорности, у образложењу ће се нарочито навести разлог из члана 199. овог закона, због којег се то чини.

(9) У образложењу рјешења којим се против окривљеног обуставља поступак, навешће се разлози због којих се обуставља поступак.

Исправка одлуке
Члан 202.

(1) Грешке у писању имена и бројева, друге очигледне грешке у писању и рачунању, као и несагласност одлуке израђене у писаној форми са изворником, судија ће исправити посебним рјешењем, на захтјев странке или по службеној дужности.

(2) Ако постоји несагласност између одлуке израђене у писаној форми и њеног изворника у вези са подацима из члана 200. став 2. т. 1) до 5) и тачка 7) овог закона, рјешење о исправци доставиће се лицима којима је прије тога достављена одлука.

(3) У случају из става 2. овог члана рок за жалбу против одлуке тече од дана достављања рјешења о исправци одлуке, против којег није дозвољена посебна жалба.

ГЛАВА XVIII

ПРАВНИ ЛИЈЕКОВИ

1. Редовни правни лијекови

Изјављивање жалбе
Члан 203.

(1) Жалба је редовни правни лијек који се изјављује против првостепеног рјешења о прекршају.

(2) Окривљени и подносилац захтјева могу изјавити жалбу на рјешење о прекршају.

Рокови за подношење жалбе
Члан 204.

Жалба се може изјавити у року од осам дана од дана доставе рјешења о прекршају.

Посљедице изјављивања жалбе
Члан 205.

Изјављена жалба одгађа извршење рјешења о прекршају.

Поступање по жалби првостепеног суда
Члан 206.

Неблаговремену, непотпуну или недозвољену жалбу, суд ће одбацити рјешењем.

Садржај жалбе
Члан 207.

(1) Жалба треба да садржи број и датум рјешења о прекршају против којег се изјављује, разлоге због којих се изјављује и потпис подносиоца жалбе (у даљем тексту: жалилац).

(2) Жалба се доставља у двије копије суду који је донио рјешење о прекршају.

Жалбени основи
Члан 208.

Рјешење о прекршају може се побијати:

- 1) због битних повреда прекршајног поступка,
- 2) због повреде материјалног прописа о прекршајима,
- 3) због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања и
- 4) због одлуке о санкцији, мјери упозорења, одузимању имовинске користи, трошковима прекршајног поступка и имовинскоправном захтјеву.

Битне повреде прекршајног поступка
Члан 209.

Битне повреде прекршајног поступка постоје, ако:

- 1) је рјешење о прекршају донио судија који се морао изузети или је био изузет од вођења прекршајног поступка,
- 2) су окривљеном ускраћена било која права одређена у члану 9. овог закона,
- 3) суд није био стварно надлежан да рјешава у тој ствари,
- 4) су прекршајни налог или захтјев за покретање прекршајног поступка били поднесени од неовлашћеног органа,
- 5) у цијелости није одлучено о прекршајном налогу или захтјеву за покретање прекршајног поступка, или ако је одлучено мимо тог захтјева,
- 6) се рјешење о прекршају заснива на доказу који се није могао користити, осим ако је очигледно да би и без тог доказа била донесена иста одлука или
- 7) је суд пропустио да примијени или је погрешно примијенио одредбе овог закона, а које су имале штетне последице за жалиоца.

Повреда материјалног прописа о прекршају
Члан 210.

Повреда материјалног прописа о прекршају постоји ако суд у току поступка није примијенио или је неправилно примијенио одредбе прописа о прекршајима, а то је било од утицаја на доношење законите и правилне одлуке, имајући посебно у виду:

- 1) да ли радња описана у прекршајном налогу или захтјеву за покретање прекршајног поступка представља прекршај,
- 2) да ли има околности које искључују одговорност за прекршај,
- 3) да ли је наступила застарјелост покретања и вођења прекршајног поступка или је ствар већ правоснажно ријешена,
- 4) да ли је дошло до погрешне примјене закона или прописа који одређује прекршај или
- 5) да ли је одлуком о санкцији или другој мјери суд преорачио овлашћења која има по закону.

Погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање
Члан 211.

(1) Пресуда се може побијати због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања.

(2) Погрешно утврђено чињенично стање постоји ако је суд неку одлучну чињеницу погрешно утврдио, односно када садржај исправа, записника о изведеним доказима или техничких снимки озбиљно доводи у сумњу правилност или поузданост утврђења одлучне чињенице.

(3) Непотпуно утврђено чињенично стање постоји ако нека одлучна чињеница није утврђена иако су странке предложиле доказе за њихово утврђивање, а суд је одбио њихово извођење или ако је суд на основу изведених доказа пропустио да их утврди.

Одговор на жалбу и достављање списка предмета
Члан 212.

(1) Жалба на рјешење о прекршају доставља се на одговор супротној страни, уколико је првостепени суд утврдио благовременост и допуштеност жалбе.

(2) Уколико је жаба неблаговремена и недопуштена, првостепени суд ће жалбу одбацити.

(3) Против рјешења о одбацивању жалбе дозвољена је жалба у року од осам дана.

(4) Одговор на жалбу доставља се првостепеном суду у року од осам дана од дана пријема жалбе.

(5) По пријему одговора на жалбу или по протеклу рока за одговор на жалбу првостепени суд ће, ако утврди да је жалба благовремена, потпуна и дозвољена, жалбу заједно са одговором на жалбу и списом предмета доставити другостепеном суду, у року од осам дана од дана њеног пријема.

Разматрање жалбе
Члан 213.

(1) Неблаговремену, непотпуну или недозвољену жалбу одбациће другостепени суд рјешењем, ако то није учинио првостепени суд.

(2) По жалби на рјешење првостепеног суда којим је изречена новчана казна до 3.000 КМ одлучује судија појединачно другостепеног суда.

(3) По жалбама на рјешења првостепеног суда којим је изречена казна затвора или новчана казна већа од 3.000 КМ, другостепени суд одлучује у вијећу састављеном од троје судија од којих је један судија предсједник вијећа.

(4) Другостепени суд ће размотрити жалбу на основу списка предмета, жалбе и одговора, без одржавања усменог претреса.

Одлучивање о жалби
Члан 214.

(1) Одлучујући о жалби, другостепени суд ће:

- 1) одбацити жалбу као непотпуну, неблаговремену или недозвољену,
- 2) одбити жалбу као неосновану и потврдити првостепено рјешење,
- 3) укинути првостепено рјешење и предмет упутити првостепеном суду на поновно суђење или
- 4) преиначити првостепено рјешење.

(2) Другостепени суд преписе свога рјешења враћа уз спис предмета првостепеном суду који преписе доставља странкама.

Потврђивање рјешења о прекршају
Члан 215.

Другостепени суд ће одбити жалбу и потврдити првостепено рјешење о прекршају ако нађе да не постоји ниједан од основа за подношење жалбе.

Преиначење рјешења о прекршају
Члан 216.

(1) Ако првостепени суд окривљеног прогласи кривим, а другостепени суд, у поступку по жалби, утврди да се због битне повреде прекршајног поступка или погрешне примјене материјалних прописа о прекршају, поступак није могао ни водити или ако је поступак требао бити обу-

стављен, преиначиће рјешење о прекршају и обуставити прекршајни поступак.

(2) Другостепени суд може преиначити рјешење о прекршају ако утврди да је због битне повреде прекршајног поступка или погрешне примјене материјалних прописа прекршаја, санкција изречена у рјешењу о прекршају неправилно утврђена.

(3) Ако је жалбу поднио само окривљени, рјешењем о преиначењу рјешења о прекршају не може се изрећи строга санкција од оне изречене у првостепеном поступку.

Укидање рјешења о прекршају Члан 217.

(1) Ако другостепени суд утврди да је почињена битна повреда прекршајног поступка или материјалних прописа о прекршајима услед чега су значајно оштећени интереси жалиоца и ако не постоји начин да се последице таквог кршења исправе без понављања претреса, укинуће рјешење о прекршају и предмет вратити првостепеном суду на поновно одлучивање.

(2) У образложењу рјешења другостепени суд је дужан да наведе у чему се састоји повреда прекршајног поступка или материјалних прописа и упутити првостепени суд на који начин ће отклонити утврђене неправилности.

(3) Другостепени суд може само једанпут вратити предмет надлежном првостепеном суду на поновно одлучивање у смислу става 1. овог члана, те уколико у поновљеном жалбеном поступку у истом предмету поново утврди битне повреде прекршајног поступка или материјалног прописа о прекршајима услед чега су значајно оштећени интереси жалиоца и ако не постоји начин да се последице исправе без понављања претреса, укинуће рјешење о прекршају и донијети нову одлуку.

(4) У случајевима из става 3. овог члана, другостепени суд може, уколико оцијени да је потребно, одржати нови претрес.

Жалба на одлуку другостепеног суда Члан 218.

(1) Против одлуке другостепеног суда допуштена је жалба у случају ако је:

1) другостепени суд преиначио првостепену одлуку којом се окривљени ослобађа од одговорности или се обуставља поступак, изрекао одлуку којом се окривљени проглашава одговорним, односно ако је поводом жалбе на првостепену одлуку којом се окривљени проглашава одговорним, изрекао одлуку којом се окривљени ослобађа од одговорности или је обустављен поступак и

2) другостепени суд поводом жалбе на одлуку којом се окривљени ослобађа од одговорности или је обустављен поступак на претресу донио одлуку којом се окривљени проглашава одговорним, односно ако је поводом жалбе којом се окривљени проглашава одговорним на претресу донио одлуку којом се окривљени ослобађа од одговорности или је обустављен поступак.

(2) О жалби против другостепене одлуке одлучује вијеће Врховног суда Републике Српске, сходно одредбама које важе за поступак у другом степену.

(3) Пред вијећем из става 2. овог члана, Врховни суд Републике Српске ће донијети одлуку без одржавања претреса.

2. Ванредни правни лијекови

Врсте ванредних правних лијекова Члан 219.

Ванредни правни лијекови су захтјев за понављање прекршајног поступка и захтјев за заштиту законитости.

Разлози за понављање поступка Члан 220.

(1) Прекршајни поступак завршен правоснажном одлуком може се поновити ако:

1) се докаже да је одлука заснована на лажној исправи или на лажном исказу свједока, вјештака или тумача,

2) се докаже да је одлука донесена услед кривичног дјела судије или другог службеног лица које је учествовало у поступку,

3) се утврди да је лице које је кажњено за прекршај за исту радњу већ једном кажњено за прекршај или кривично дјело,

4) се изнесу нове чињенице или поднесу нови докази који би сами за себе или у вези са ранијим доказима довели до другачије одлуке да су били познати у ранијем поступку,

5) кажњени стекне могућност да употреби одлуку Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права, а то је могло да буде од утицаја на доношење повољније одлуке по кажњеном и

6) је Уставни суд у поступку по уставној жалби, утврдио повреду или ускраћивање људског или мањинског права и слободе загарантоване уставом у прекршајном поступку, а то је могло да буде од утицаја на доношење повољније одлуке по кажњеном.

(2) Чињенице из става 1. т. 1) до 3) овог члана доказују се правоснажном судском одлуком.

(3) Ако се поступак против лица из става 1. т. 1) до 3) овог члана не може спровести зато што су умрла или постоје околности које искључују кривично гоњење, чињенице из става 1. т. 1) и 2) овог члана могу се утврђивати и другим доказима.

Подношење захтјева за понављање прекршајног поступка Члан 221.

(1) Захтјев за понављање прекршајног поступка може поднијети кажњени.

(2) Захтјев из става 1. овог члана подноси се у року од 30 дана од дана када је кажњени сазнао за постојање чињеница и околности из члана 220. став 1. т. 1) до 6) овог закона.

(3) Захтјев за понављање поступка не може се поднијети по протеку рока од годину дана од дана када је одлука поводом које се тражи понављање поступка постала правоснажна, осим у случају из члана 220. став 1. т. 5) и 6) овог закона.

Поступак по захтјеву Члан 222.

(1) О захтјеву за понављање прекршајног поступка одлучује суд који је донио првостепену одлуку.

(2) У захтјеву треба навести по којем се законском основу тражи понављање поступка и којим се доказима поткрепљују чињенице на којима се захтјев заснива.

(3) Ако захтјев не садржи те податке, одбациће се рјешењем.

(4) Захтјев ће се одбацити и када суд на основу захтјева и доказа из списка предмета из ранијег поступка утврди:

1) да је захтјев поднијело неовлашћено лице,

2) да је захтјев неблаговремено поднесен,

3) да нема законских услова за понављање поступка или

4) да чињенице и докази на којима се захтјев заснива очигледно нису довољни да се на основу њих дозволи понављање.

(5) Против рјешења којим се одбацује захтјев за понављање поступка може се изјавити жалба у року од осам дана од дана достављања.

(6) Захтјев за понављање прекршајног поступка може се поднијети и након што је одлука извршена.

Одлуке поводом захтјева за понављање поступка Члан 223.

(1) Ако суд не одбаци захтјев за понављање поступка, може или да измијени првобитно рјешење о прекршају или да понови поступак у обиму који је неопходан да се утврде чињенице због којих је захтјев поднесен.

(2) У поновљеном поступку суд може захтјев одбити или уважити и укинути одлуку у цијелости или дјелимично.

(3) Против рјешења којим се одбија захтјев за понављање поступка може се изјавити жалба у року од осам дана од дана достављања.

(4) Ако се дозволи понављање поступка, у поновном поступку одлука у дијелу који се односи на изречену санкцију не може се измијенити на штету окривљеног, нити се може донијети неповољнија одлука за окривљеног.

(5) Против рјешења којим се дозвољава понављање поступка није дозвољена жалба.

Одлагање извршења одлуке Члан 224.

(1) Захтјев за понављање прекршајног поступка не одлаже извршење одлуке али ако суд оцијени да захтјев може бити уважен, може одлучити да се одложи извршење док се не одлучи о захтјеву за понављање поступка.

(2) Рјешење којим се дозвољава понављање поступка одлаже извршење одлуке против које је понављање дозвољено.

(3) Ако је казна већ била извршена према окривљеном, суд може одредити поврат наплаћене новчане казне или трошкова или укинути сваку другу санкцију.

Захтјев за заштиту законитости Члан 225.

(1) Против правоснажних судских одлука републичког тужилаца ће подићи захтјев за заштиту законитости, ако је повријеђен закон.

(2) Одредбе Закона о кривичном поступку које се одnose на подизање захтјева за заштиту законитости и одлучивање о њему сходно се примјењују на захтјев за заштиту законитости у прекршајном поступку.

(3) Републичко тужилаштво не мора подићи захтјев за заштиту законитости ако сматра да је повријеђен закон, али да повреда закона није утицала на правилност одлуке и да није ријеч о правном питању важном за јединствену примјену закона или заштиту људских права и слобода.

ГЛАВА XIX

ЕВИДЕНЦИЈА И БРИСАЊЕ САНКЦИЈА

Вођење евиденције Члан 226.

(1) Суд који доноси рјешење о прекршају и овлашћени орган који изда прекршајни налог ће без одгађања у електронској форми унијети у прекршајну евиденцију Регистра податке о санкцијама, мјерама упозорења и трошковима поступка које су изречене физичком, правном и одговорном лицу.

(2) Суд који прими захтјев за судско одлучивање у складу са чланом 154. овог закона ће тај податак без одгађања у електронској форми унијети у прекршајну евиденцију Регистра и брисати санкције и мјере изречене односним прекршајним налогом.

(3) Садржај и начин вођења прекршајне евиденције Регистра регулише се правилником, који доноси министар правде у сарадњи са министром унутрашњих послова.

Брисање санкција Члан 227.

(1) Санкције и мјере упозорења, правног, физичког и одговорног лица бришу се из прекршајне евиденције Регистра ех lege ако кажњено правно, физичко и одговорно лице у року од двије године од дана правоснажности одлуке којом је изречена новчана казна не учини нови прекршај, односно ако не учини кривично дјело које садржи обилежје прекршаја.

(2) Правном, физичком и одговорном лицу које је више пута било кажњено за прекршај брисаће се раније изречене санкције и мјере упозорења ако у року од двије године од дана правоснажности одлуке којом је изречена посљедња санкција и мјера упозорења не изврши нови прекршај,

односно ако лице не изврши кривично дјело које садржи обилежје прекршаја.

(3) Санкције се неће брисати из прекршајне евиденције Регистра док се води као дуг у Регистру, у складу са чланом 229. овог закона.

(4) Заштитне мјере и мјере упозорења се неће брисати из прекршајне евиденције Регистра док не буду извршене или док не истекне рок застарјелости.

(5) Посебним законом могу бити прописани дужи рокови за брисање санкција из прекршајне евиденције Регистра.

Давање података из евиденције Члан 228.

(1) Подаци из прекршајне евиденције Регистра за кажњена лица могу се дати само ако за то постоје оправдани разлози.

(2) Подаци из прекршајне евиденције Регистра за кажњена лица могу се дати само другом суду, надлежном тужилаштву, органима унутрашњих послова и органима инспекције, у вези са кривичним поступком или поступком за прекршај који се води против лица које је раније било кажњавано за прекршај, органима надлежним за извршење санкција за прекршаје или надлежним органима који учествују у поступку брисања казне.

(3) На образложен захтјев надлежног органа или лица могу се дати подаци из прекршајне евиденције Регистра за кажњено лице ако још трају одређене правне посљедице казне или заштитне мјере или ако за то постоји оправдан интерес заснован на закону.

(4) Ако је одлука о санкцији или мјери упозорења брисана, подаци о тој одлуци ником се не дају осим суду, надлежном тужилаштву у вези са поступком за прекршај који се води против лица чија је одлука брисана.

(5) Нико нема право да тражи од грађана да поднесу доказе о својој кажњивости или некажњивости.

(6) Физичким и правним лицима ће се на њихов захтјев дати подаци о прекршајном кажњавању, односно о постојању дуга евидентираног по основу неплаћених казни.

ГЛАВА XX

ИЗВРШЕЊЕ САНКЦИЈА

Унос података о санкцијама у Регистар Члан 229.

(1) Све новчане казне и трошкови поступка који су изречени на основу извршног прекршајног налога или правоснажног рјешења о прекршају уписују се у Регистар и евидентирају као дуг.

(2) Новчане казне и трошкови поступка евидентирају се као дуг у Регистру док кажњени не плати пуни износ новчане казне и трошкова поступка.

(3) Новчана казна и трошкови поступка бришу се из Регистра по протеклу пет година од дана када су прекршајни налог или рјешење о прекршају постали правоснажни и извршни.

Посљедице уписа у Регистар Члан 230.

Док се не плате све новчане казне и трошкови који су евидентирани у Регистру кажњеном надлежном органу, односно суд неће дозволити:

1) регистрацију или продужење важења регистрације моторног возила,

2) промјену власника моторног возила,

3) издавање или продужење важења возачке дозволе,

4) учествовање на јавном тендеру,

5) регистрацију, односно било коју промјену регистрације правног лица или регистрацију, односно било коју промјену регистрације предузетничке дјелатности, за учинџени прекршај из области економског и финансијског пословања и

6) издавање дозволе за набавку, држање и ношење оружја.

Поступак принудне наплате
Члан 231.

(1) Сваки овлашћени орган је одговоран за праћење извршења новчаних казни, трошкова поступка и других мјера изречених прекршајним налогом или путем споразума о санкцији.

(2) Судови ће пратити извршење новчаних казни, трошкова прекршајног поступка и других мјера изречених рјешењем о прекршају.

(3) Ако починилац не плати новчану казну или трошкове прекршајног поступка, овлашћени орган или суд ће по истеку рока од годину дана, рачунајући од дана када су прекршајни налог или рјешење о прекршају постали коначни, правоснажни или извршни, доставити извршни налог Пореској управи да примијени поступак принудне наплате за било који износ евидентиран у Регистру, на исти начин на који је овлашћена за наплату пореских обавеза.

(4) Пореска управа ће спровести такав поступак принудне наплате без потребе да кажњеном уручи налог за плаћање.

(5) Пореска управа дужна је да након извршене наплате новчане казне и трошкова поступка тај податак евидентира у Регистар.

Лишење слободе због неплаћања
Члан 232.

(1) Кажњени који у року не плати у потпуности или дјелимично новчану казну која је изречена правоснажним рјешењем о прекршају или извршним прекршајним налогом, лишиће се слободе посебним рјешењем тог суда.

(2) Рјешење о лишењу слободе због неплаћања суд ће донијети без одржавања усменог претреса и саслушања странака само једанпут за односни прекршај.

(3) Рјешење о лишењу слободе из става 1. овог члана суд ће донијети по протеку двије године од дана када је прекршајни налог или рјешење о прекршају постало коначно (правоснажно, односно извршно).

(4) Лишење слободе због неплаћања новчане казне доноси суд, по службеној дужности или на приједлог овлашћеног органа, када је новчана казна изречена извршним прекршајним налогом или рјешењем суда.

(5) Суд ће обавијестити овлашћени орган о доношењу рјешења о лишењу слободе због неплаћања.

(6) Суд може рјешењем одредити лишење слободе до 15 дана.

(7) Мјера - лишење слободе неће се извршити или ће се обуставити уколико кажњени уплати пун износ новчане казне.

(8) Мјера - лишење слободе не може се извршити ако је од дана правоснажности рјешења о прекршају, односно извршног прекршајног налога, протекло пет година, с тим што застарјелост извршења мјере - лишење слободе не може наступити ако је извршење у току.

Посљедице изрицања мјере лишења слободе
Члан 233.

(1) Лице којем је изречена мјера - лишење слободе не ослобађа се изречене новчане казне, ни правних посљедица због неплаћања казне из члана 230. овог закона и кажњеном лицу по овом основу, новчана казна се не може замијенити казном затвора.

(2) Лице које издржава мјеру - лишење слободе има статус лица које се налази на издржавању казне затвора.

Немогућност изрицања мјере лишења слободе
Члан 234.

(1) Лишење слободе не може бити одређено кажњеном који докаже да је корисник социјалне помоћи у облику:

1) новчане помоћи,

2) додатка за помоћ и његу другог лица,

3) подршке у изједначавању могућности дјецe и омладине са сметњама у развоју,

4) смјештаја у установи,

5) збрињавања у хранитељску породицу и

6) помоћ и његу у кући, те дневно збрињавање или другог облика социјалне помоћи прописаног законом.

(2) Кажњени прописане услове из става 1. овог члана доказује одговарајућим рјешењем, односно увјерењем о коришћењу наведених права надлежног центра за социјални рад.

(3) Уколико је кажњени корисник неког облика социјалне помоћи, суд ће кажњеном у том случају, замијенити новчану казну у казну затвора у смислу члана 235. овог закона.

(4) Кажњени је обавезан да најкасније до пријема упутног акта за извршење рјешења о лишењу слободе због неплаћања, суду достави доказ да је корисник социјалне помоћи из става 1. овог члана и у том случају суд ће поступити у складу са чланом 235. овог закона, а рјешење о лишењу слободе због неплаћања, ако је донесено, ставити ван снаге.

(5) Ако је кажњени умро, суд ће обуставити поступак лишења слободе због неплаћања новчане казне.

(6) Против рјешења о лишењу слободе кажњени може уложити жалбу другостепеном суду у року од осам дана од пријема рјешења.

(7) Првостепени суд је дужан да жалбу достави другостепеном суду у року од три дана.

(8) Другостепени суд ће донијети одлуку по жалби у року од 15 дана од дана пријема списка.

(9) Жалба из става 6. овог члана одлаже извршење.

Замјена новчане казне у казну затвора
Члан 235.

(1) Кажњеном који докаже да није у могућности платити новчану казну усљед чега му рјешењем није одређено лишење слободе или је рјешење стављено ван снаге у смислу члана 234. овог закона, суд ће посебним рјешењем, одмах, без одржавања усменог претреса, замијенити новчану казну у казну затвора, а након издржане казне затвора, кажњеном ће се брисати дуг из Регистра који је унесен по рјешењу или прекршајном налогу.

(2) Замјену новчане казне у казну затвора може вршити само суд који је рјешењем изрекао новчану казну кажњеном или суд којем је поднесен приједлог из члана 234. став 4. овог закона за лишење слободе због неплаћања новчане казне.

(3) Замјена новчане казне у казну затвора врши се тако што се за сваких почетих 100 КМ одређује један дан затвора, с тим што у том случају казна затвора не може бити краћа од једног дана, ни дужа од 60 дана, а ако послје ове одлуке суда кажњено лице исплати новчану казну у цијелости, казна затвора неће се извршити, а ако је извршење казне започето, па кажњено лице исплати преостали дио до пуног износа изречене новчане казне, обуставиће се издржавање казне затвора.

(4) Ако је поред новчане казне кажњеном лицу била изречена и казна затвора, затвор којим се замјењује неплаћена новчана казна и изречена казна затвора не могу трајати дуже од 90 дана.

(5) Замјена неплаћене новчане казне у казну затвора одређује се рјешењем суда против којег је дозвољена жалба.

(6) Жалба се може уложити у року од три дана од дана пријема рјешења.

(7) Првостепени суд је дужан да жалбу достави другостепеном суду у року од три дана од дана подношења жалбе.

Одлука по жалби
Члан 236.

(1) Другостепени суд је дужан да одлучи по жалби у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

(2) Када починилац који нема пребивалиште или стални боравак у Републици Српској, односно Босни и Херцеговини није уплатио новчану казну непосредно након доношења рјешења, новчана казна одмах ће се замијенити казном затвора, по одредбама овог члана.

(3) Ако одлуку о прекршају није донио суд, одлуку о замјени новчане казне донијеће надлежни суд, на приједлог овлашћеног органа који је издао прекршајни налог.

Извршење санкције у односу на странце и лица која немају сталнопребивалиште у БиХ

Члан 237.

Извршење санкција у односу на странце и лица која немају стално пребивалиште у Републици Српској, односно Босни и Херцеговини врши се на основу неправоснажног рјешења о прекршају одмах након доношења рјешења.

Извршење казне затвора или лишење слободе

Члан 238.

Казна затвора и лишење слободе због неплаћања, извршавају се по прописима о извршењу кривичних санкција, ако овим законом није другачије прописано.

Поступак извршења заштитних мјера или мјера

Члан 239.

(1) Након правоснажности и извршности рјешења о прекршају којим је изречена заштитна мјера или мјера, суд рјешење о прекршају са клаузулом правоснажности и извршности доставља надлежном органу за извршење изречене заштитне мјере или мјере, уколико суд није овлашћен да изврши такву мјеру.

(2) Орган надлежан за извршење заштитне мјере или мјера дужан је да извршену заштитну мјеру или мјеру евидентира у Регистар и обавијести суд који је заштитну мјеру или мјеру изрекао, да ли је заштитна мјера или мјера извршена и ако није образложити зашто није извршена.

Обустава поступка извршења санкција

Члан 240.

Поступак извршења новчане казне биће обустављен рјешењем суда након извршења казне затвора из члана 235. овог закона изречене замјеном новчане казне, наплате новчане казне принудним путем од стране надлежне пореске управе у складу са чланом 231. став 3. овог закона, као и у случају смрти кажњеног у току или прије почетка извршења санкције, брисањем правног лица из регистра правних лица, или када наступи застарјелост извршења прекршајне санкције или суд утврди да је санкција не-извршена.

ГЛАВА XXI

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Едукација

Члан 241.

(1) О стицању посебних знања и континуираном стручном оспособљавању и усавршавању судија који поступају у прекршајним предметима према малолетницима из области дјечјих права и преступништва младих, брине се Центар за едукацију судија и јавних тужилаца Републике Српске.

(2) Министарство правде, Министарство здравља и социјалне заштите, Министарство унутрашњих послова и Адвокатска комора Републике Српске брину о стручном усавршавању лица која раде на пословима преступништва младих, полицијских службеника, социјалних радника и адвоката, посредством сарадње са Центром за едукацију судија и тужилаца Републике Српске, научним установама, професионалним удружењима и невладиним организацијама, кроз стручна савјетовања, семинаре, провјере знања и друге облике додатног оспособљавања стручних лица која раде на тим пословима, а према програму едукације који доноси министар правде.

(3) Центар за едукацију судија и јавних тужилаца Републике Српске обезбјеђује судијама увјерења или сертификате о стручној оспособљености за обављање послова из области преступништва младих.

(4) Стручно оспособљавање судија обезбједиће се најдуже у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(5) Сертификат, односно увјерење о стручној оспособљености судија, полицијских службеника, социјалних радника и адвоката, који су стекли према одредбама Закона о заштити поступању са дјецом и малолетницима у кривичном поступку, признаје се и у поступању по одредбама овог закона.

Доношење подзаконских аката

Члан 242.

У року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона:

а) министар здравља и социјалне заштите донијеће упутство о начину вођења евиденција о изреченим васпитним мјерама из члана 98. овог закона и

б) министар унутрашњих послова донијеће правилник о примјени мјере полицијског упозорења из члана 74. став 6. овог закона.

Примјена прописа

Члан 243.

(1) Започети прекршајни поступци у којима до дана ступања на снагу овог закона није донесена првостепена одлука, окончаће се по правилима тада важећих прописа, а поступци у којима је донесена првостепена одлука до ступања на снагу овог закона, окончаће се према одредбама овог закона.

(2) Подзаконски акти из чл. 10. и 226. овог закона биће донесени у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Престанак важења Закона

Члан 244.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о прекршајима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 34/06, 1/09, 29/10 и 109/11).

Ступање на снагу

Члан 245.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-992/14
2. јула 2014. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

904

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА НА СТАРОСНУ ПЕНЗИЈУ ПРОФЕСИОНАЛНИХ ВОЈНИХ ЛИЦА

Проглашавам Закон о остваривању права на старосну пензију професионалних војних лица, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Тридесет петој сједници, одржаној 2. јула 2014. године, а Вијеће народа 14. јула 2014. године констатовало да усвојеним Законом о остваривању права на старосну пензију професионалних војних лица није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-3498/14
15. јула 2014. године
Бања Лука

Предеједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.